

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Katarzyna Majchrzak

Łukasz Olejnik

KONIUNKTURA W HANDLU

I kwartał 2022

PL ISSN 2392-3709

Badanie okresowe nr 113

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Katarzyna Majchrzak
Łukasz Olejnik
Agnieszka Danelczyk

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2022

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3709

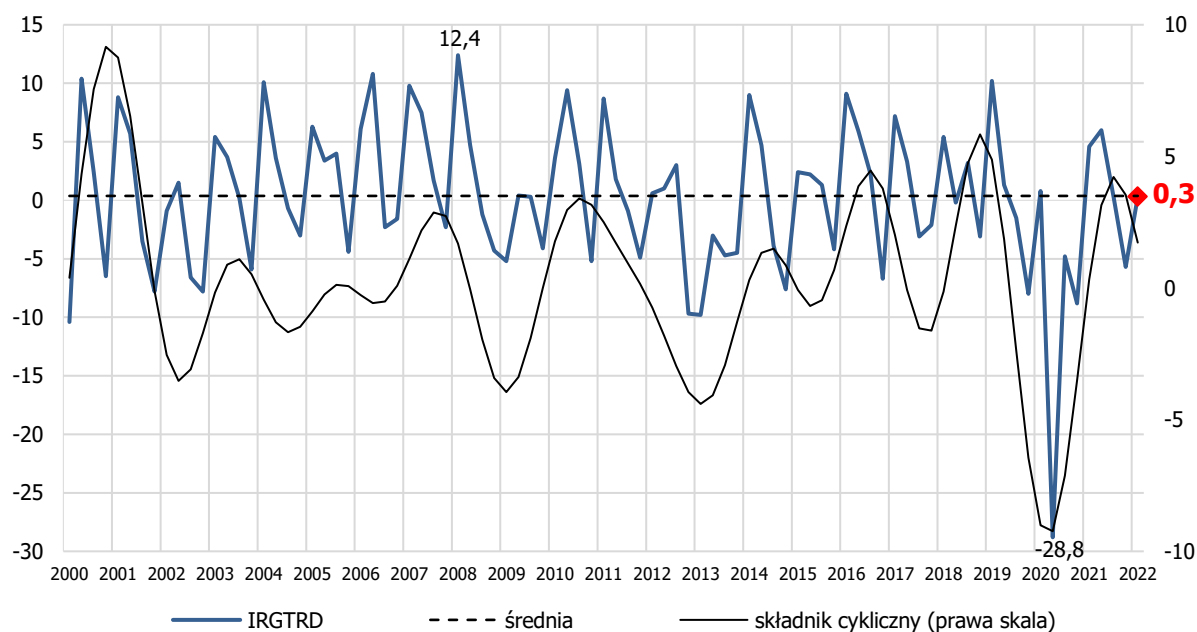
Nr rej. PR 18397

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w handlu, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 113. W badaniu uczestniczyły 223 przedsiębiorstwa. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>.

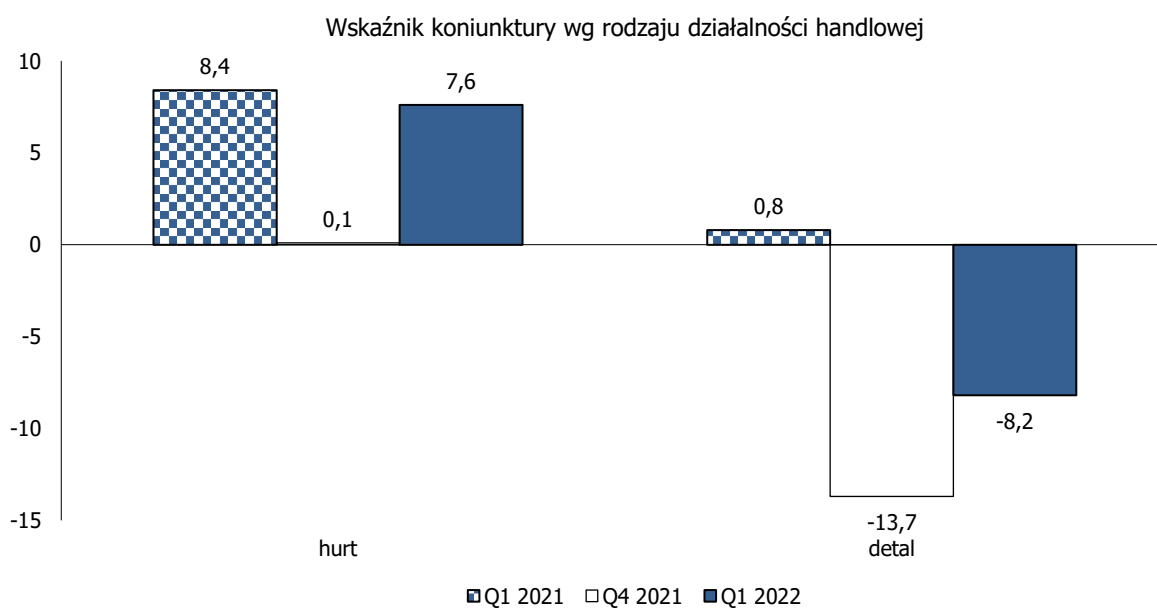
SPIS TREŚCI

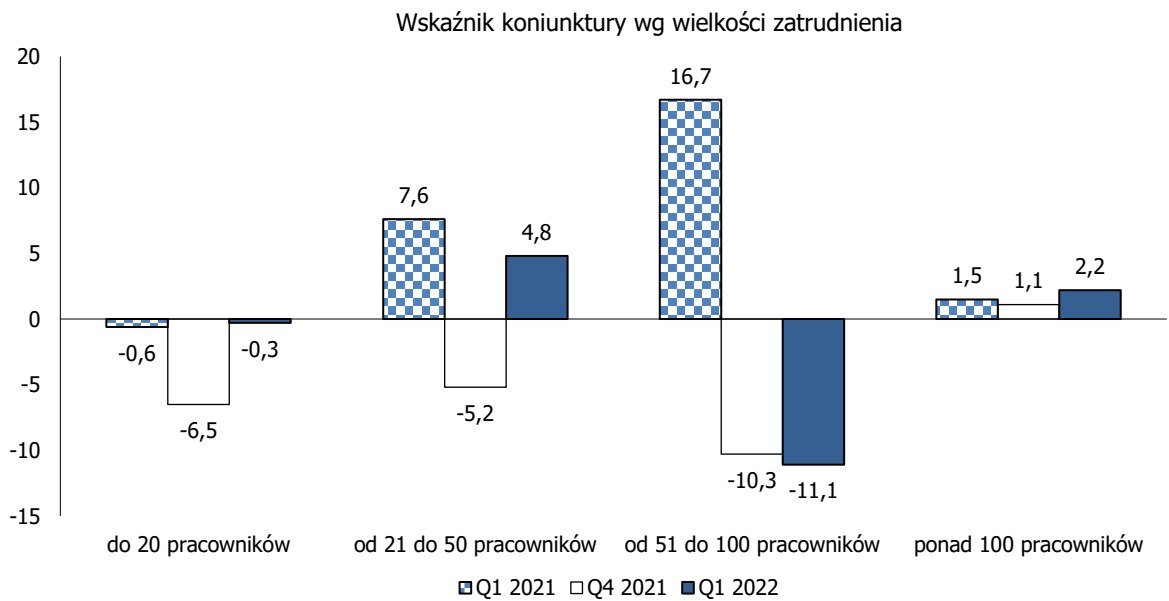
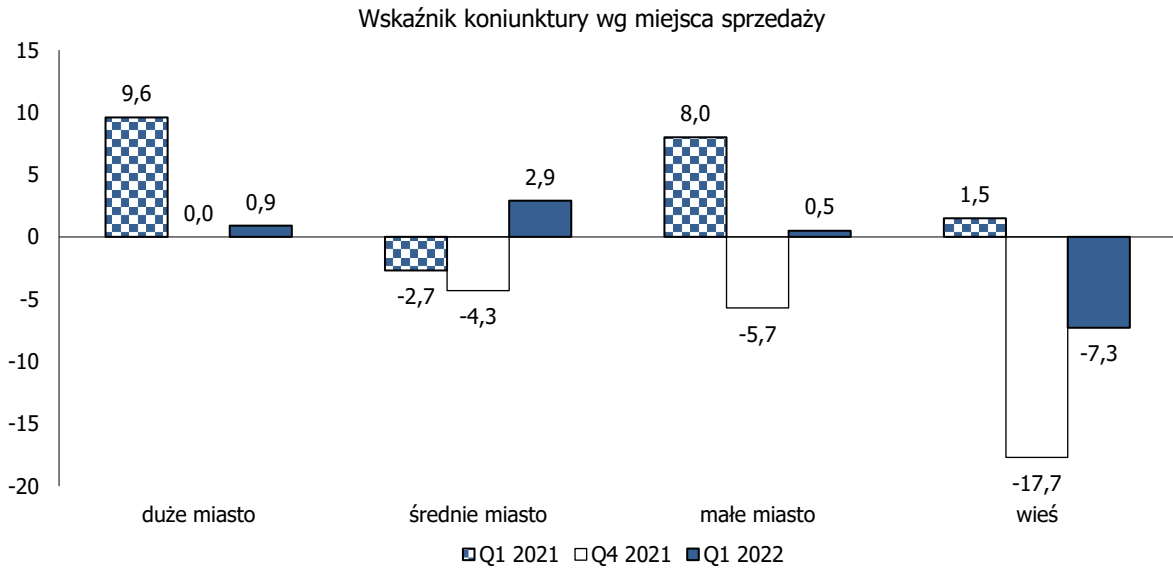
| | | |
|------|---|----|
| I. | WSKAŹNIK KONIUNKTURY | 4 |
| II. | WYNIKI BADANIA I WNIOSKI | 6 |
| | 1. Wnioski ogólne | 6 |
| | 2. Wyniki szczegółowe | 9 |
| | SYTUACJA EKONOMICZNA PRZEDSIĘBIORSTWA | 9 |
| | SYTUACJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTWA | 11 |
| | ZAPASY | 13 |
| | ZAKUPY OD DOSTAWCÓW KRAJOWYCH | 15 |
| | ZAKUPY OD DOSTAWCÓW ZAGRANICZNYCH | 17 |
| | ZATRUDNIENIE | 19 |
| | KONKURENCJA MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI HANDLOWYMI | 21 |
| | WOLUMEN SPRZEDAŻY | 23 |
| | POWIERZCHNIA MAGAZYNOWA | 25 |
| | OGÓLNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORSTWA | 27 |
| | CENY SPRZEDAŻY TOWARÓW | 29 |
| | CZYNNIKI UTRUDNIAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH | 31 |
| III. | SUMMARY | 32 |
| IV. | KONIUNKTURA W HANDLU W 2021 r. | 33 |

I. WSKAŹNIK KONIUNKTURY



| składowe salda | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 |
|--|---------|---------|---------|---------|---------|
| 1. wolumen sprzedaży - przewidywania | 1,6 | 11,7 | 1,9 | -2,4 | -7,7 |
| 2. zakupy towarów od dostawców krajowych i zagranicznych - przewidywania | -4,7 | -2,0 | 0,3 | -8,0 | -10,7 |
| 3. zapasy - stan | -17,0 | -8,4 | 1,2 | 6,6 | -19,2 |
| wskaźnik koniunktury (IRGTRD): $(1+2-3)/3$ | 4,6 | 6,0 | 0,3 | -5,7 | 0,3 |





II. WYNIKI BADANIA I WNIOSKI

1. Wnioski ogólne

1. Koniunktura w handlu w I kwartale 2022 r. poprawiła się. Wartość wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGTRD) zwiększyła się w ciągu kwartału o 6,0 pkt i wynosi 0,3 pkt. Jest jednak niższa od średniej dla pierwszego kwartału z ostatnich dziesięciu lat (wynosi ona 3,9 pkt) oraz od poziomu odnotowanego przed rokiem (4,6 pkt w I kwartale 2021 r.). Wzrost wartości IRGTRD jest skutkiem spadku wielkości zapasów. Wartości pozostałych dwóch składowych wskaźnika koniunktury (przewidywanej wielkości sprzedaży i prognozowanych zakupów towarów) obniżyły się.

2. W ciągu kwartału odnotowano wzrost wartości wskaźnika dla większości grup przedsiębiorstw według liczby zatrudnionych; największy dla przedsiębiorstw zatrudniających od 21 do 50 osób (z poziomu -5,2 do 4,8 pkt) oraz firm zatrudniających do 20 osób (z -6,5 do -0,3 pkt). W przypadku przedsiębiorstw dużych (powyżej 100 zatrudnionych) wzrost był mniejszy (z 1,1 do 2,2 pkt). Jediną grupą, dla której wartość wskaźnika koniunktury obniżyła się, były przedsiębiorstwa zatrudniające od 51 do 100 osób (spadek w ciągu kwartału z poziomu -10,3 pkt do -11,1 pkt).

3. Poprawę koniunktury sygnalizują firmy bez względu na rodzaj działalności handlowej. Największy wzrost wartości wskaźnika IRGTRD, z poziomu 0,1 pkt w poprzednim kwartale do 7,6 pkt w obecnym, odnotowano dla przedsiębiorstw handlu hurtowego.

4. O poprawie koniunktury informują przedsiębiorstwa prowadzące działalność we wszystkich ośrodkach. Największy wzrost wartości wskaźnika, o 10,4 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw działających we wsiach (z poziomu -17,7 pkt w IV kwartale 2021 r. do -7,3 pkt w I kwartale br.); najmniejszy, o 0,9 pkt, dla przedsiębiorstw handlowych z dużych miejscowości. Dla wszystkich grup zakładów handlowych, z wyjątkiem działających w wiejskich ośrodkach, wskaźnik przyjął wartość dodatnią.

5. Mimo poprawy koniunktury pogorszyła się zarówno sytuacja ogólna jak i finansowa przedsiębiorstw handlowych. Obniżył się również poziom zakupów towarów pochodzenia krajowego i zagranicznego, zapasów i wolumen sprzedaży. Wzrósł natomiast poziom zatrudnienia (choć wartość salda pozostała ujemna). Ankietowani ocenili ogólną kondycję swoich przedsiębiorstw jako dobrą. Przewidywania uczestników badania dotyczące perspektyw rozwoju ich firm w ciągu najbliższych 6 miesięcy są jednak pesymistyczne.

6. Od początku prowadzenia badań koniunktury w handlu przedsiębiorstwa niezmiennie uznają trzy czynniki za główne bariery utrudniające rozwój ich działalności: wysokie koszty zatrudnienia pracowników, konkurencję oraz niedostateczny popyt. Tak też było również w I kwartale 2022 r. Odsetki ankietowanych, którzy wskazują te problemy, wynoszą odpowiednio: 59,3% (48,8% w IV kwartale 2021 r.), 36,6% (39,8%) i 32,7% (31% przed kwartałem). Należy jednak zwrócić uwagę na trzy inne czynniki, których znaczenie w ostatnim czasie silnie wzrosło, mianowicie: niedostateczną podaż (wzrost w ciągu kwartału z 15,1% do 26,3%; najwyższa wartość od początku badania koniunktury w handlu), wysokość oprocentowania kredytów (wzrost z 3,4% do 16,8%; najwyższa wartość od 2006 roku) oraz możliwość uzyskania kredytów (wzrost z 2,1% do 9,5%). Trudności te mają zapewne związek z zacieśnianiem polityki monetarnej przez bank centralny w ostatnich miesiącach. Podobnie jak w poprzednim kwartale, co jedenasty ankietowany stwierdził, iż nie dostrzega barier dla swej działalności.

7. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o ogólną sytuację przedsiębiorstw handlowych zmniejszyła się w porównaniu z IV kwartałem 2021 r. o 14,3 pkt, do wysokości -27,8 pkt, wyższej o 9,4 pkt od poziomu sprzed roku (wówczas -37,2 pkt). Przedsiębiorstwa spodziewają się pogorszenia się

swojej ogólnej sytuacji ekonomicznej w najbliższych miesiącach; wartość salda prognostycznego wynosi -25 pkt.

8. Pogorszyła się również sytuacja finansowa przedsiębiorstw handlowych. Wartość salda zmniejszyła się w ciągu kwartału o 16,6 pkt i wynosi -31,4 pkt. Jest również niższa od wartości z I kwartału 2021 r. (wówczas -35,4 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 7,5% badanych przedsiębiorstw uznało, że w stosunku do IV kwartału 2021 r. ich sytuacja finansowa poprawiła się, 53,6% ankietowanych stwierdziło, że ich sytuacja nie uległa zmianie, natomiast 38,9% badanych odnotowało jej pogorszenie się. Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się dalszego pogorszenia się swojej sytuacji finansowej w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów zmniejszył się względem IV kwartału 2021 r. o 25,8 pkt i wynosi obecnie -19,2 pkt. Jest niższy niż przed rokiem (wówczas -17 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 13,4% badanych przedsiębiorstw uznało, że wielkość ich zapasów wzrosła, 54% nie stwierdziło żadnych zmian w ich poziomie, a 32,6% ankietowanych poinformowało o spadku wielkości zapasów. Przewidywane jest obniżenie się poziomu zapasów przedsiębiorstw handlowych w nadchodzących miesiącach; wartość salda prognostycznego wynosi -6,0 pkt.

10. W ciągu ostatniego kwartału spadła wielkość zakupów od dostawców krajowych. Wartość salda obniżyła się z 1,9 pkt do -20,2 pkt. Jest nieco wyższa od wartości zanotowanej w I kwartale 2021 r. (wówczas -21,8 pkt). Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się, że w kolejnych miesiącach wielkość zakupów od dostawców krajowych ponownie się zmniejszy.

11. Spadła wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zakupów od dostawców zagranicznych (-9,8 pkt obecnie vs. 0,9 pkt w IV kwartale). Jest niższa niż w I kwartale 2021 r. (wówczas -8,8 pkt). Na bieżącą wartość salda złożyły się następujące odpowiedzi: 10,3% ankietowanych zwiększyło – w porównaniu z IV kwartałem 2021 r. – zakupy od dostawców zagranicznych, 69,7% utrzymało je na dotychczasowym poziomie, natomiast 20,1% zmniejszyło je. Zdaniem handlowców, w nadchodzących miesiącach wielkość zakupów od dostawców zagranicznych zmniejszy się; wartość salda prognostycznego wynosi -10,9 pkt.

12. Zwiększył się poziom zatrudnienia w handlu. Pomimo wzrostu (z -9,1 pkt do -6,0 pkt), wartość salda pozostała ujemna. Jest również wyższa niż w I kwartale 2021 r. (wówczas -14,7 pkt). Spodziewany jest spadek poziomu zatrudnienia w najbliższych miesiącach; wartość salda prognostycznego równa jest -2,8 pkt.

13. Podobnie jak w poprzednim kwartale, w blisko $\frac{3}{4}$ ankietowanych przedsiębiorstwach ceny wzrosły w porównaniu z IV kwartałem 2021 r. (z czego w: 41,8% o więcej procent, 22,9% o tyle samo procent i 8,2% o mniej procent), w 20,6% ceny nie zmieniły się, a w 6,4% obniżyły się. Wartość salda wynosi 66,5 pkt i jest niższa o 4,6 pkt od wartości sprzed kwartału. Uczestnicy badania spodziewają się spowolnienia wzrostu poziomu cen w następnych miesiącach; wartość salda prognostycznego jest równa 64,9 pkt.

14. Zmniejszył się wolumen sprzedaży. Wartość salda spadła o 27,1 pkt i wynosi -26,6 pkt. Jest na zbliżonym poziomie jak w analogicznym okresie ubiegłego roku (wówczas -27,4 pkt). Na obecną wartość salda złożyły się następujące odpowiedzi: 12,6% przedsiębiorstw handlowych uznało, że w I kwartale 2022 r. względem IV kwartału 2021 r. wolumen sprzedawanych przez nie towarów zwiększył się, 48,2% wskazało, iż utrzymał się on na tym samym poziomie, natomiast 39,2% ankietowanych zanotowało spadek. Przedsiębiorstwa handlowe przewidują spadek wielkości sprzedaży w najbliższym półroczu (wartość salda prognostycznego wynosi -7,7 pkt).

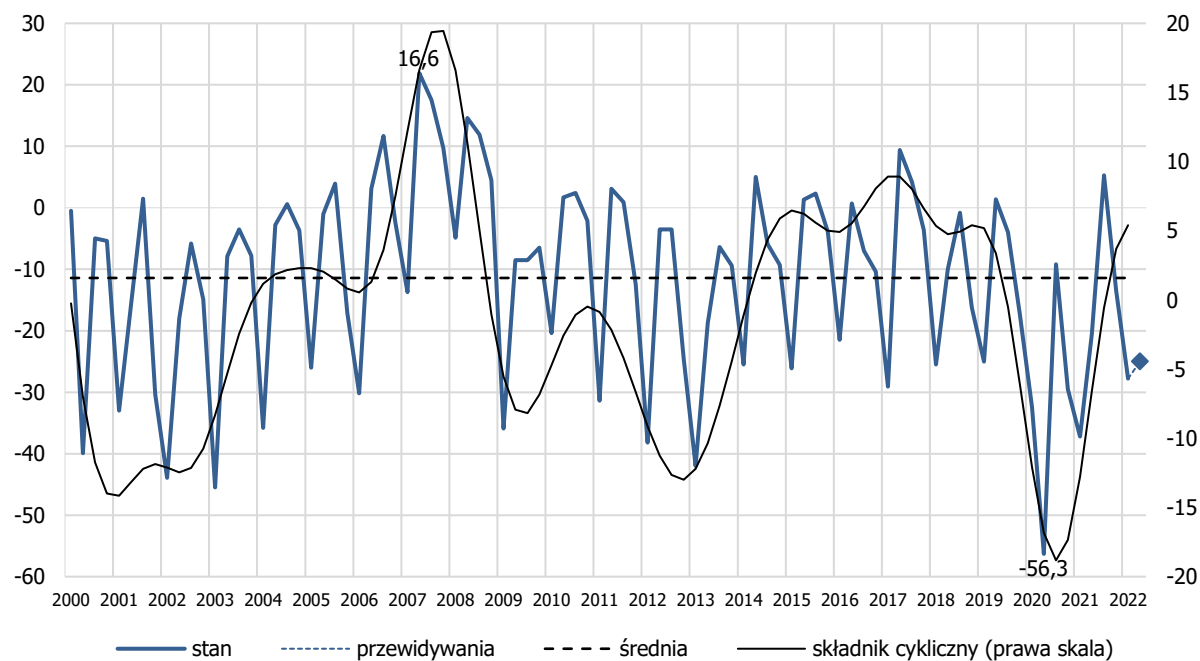
15. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość ogólnej powierzchni magazynowej wzrosła w ciągu kwartału z poziomu 1,9 pkt do 4,1 pkt i jest wyższa o 2,8 pkt niż rok wcześniej. Uczestnicy badania spodziewają się utrzymania wielkości ogólnej powierzchni magazynowej w najbliższych miesiącach; wartość salda przewidywań wynosi 0,5 pkt.

16. Ogólna sytuacja przedsiębiorstw handlowych w I kwartale 2022 r. została przez nie oceniona jako dobra. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie wynosi 32,2 pkt. Jest jednak niższa niż w IV kwartale o 2,8 pkt, lecz wyższa od wartości sprzed roku (wówczas 18,6 pkt). Aktualny rozkład odpowiedzi jest następujący: 45,6% badanych przedsiębiorstw uznało ogólną kondycję swojego przedsiębiorstwa za dobrą, 41,0% za średnią, natomiast 13,4% za słabą. Przedsiębiorstwa handlowe spodziewają się znacznego pogorszenia się swojej ogólnej sytuacji w nadchodzącym półroczu; wartość salda prognostycznego jest równa -17,4 pkt.

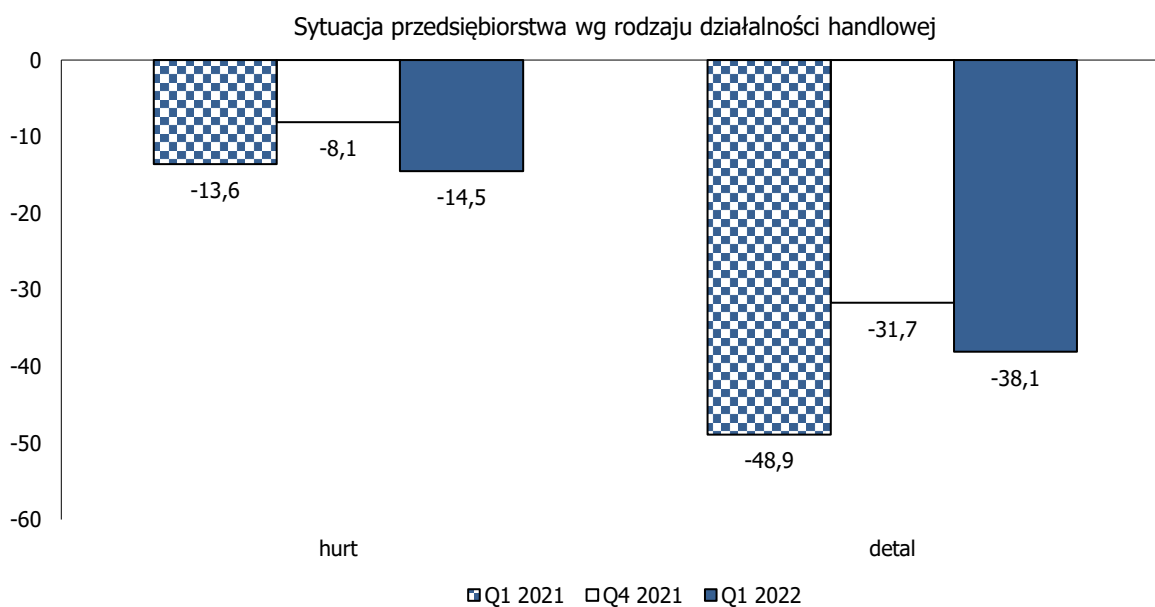
17. Wartość salda odpowiedzi na pytanie dotyczące konkurencji na rynku zmniejszyła się o 4,9 pkt w stosunku do poprzedniego kwartału, osiągając poziom 14,1 pkt. Jest on wyższy od wartości odnotowanej w analogicznym okresie 2021 r. (wówczas 11,5 pkt). Rozkład odpowiedzi jest następujący: 17,5% ankietowanych przedsiębiorstw uznało, że w I kwartale 2022 r. względem IV kwartału 2021 r. konkurencja dla nich wzrosła, 79,1% nie zauważyło zmiany, zaś 3,4% odnotowało jej spadek. Przedsiębiorstwa spodziewają się obniżenia się zagrożenia konkurencyjnego w nadchodzących miesiącach.

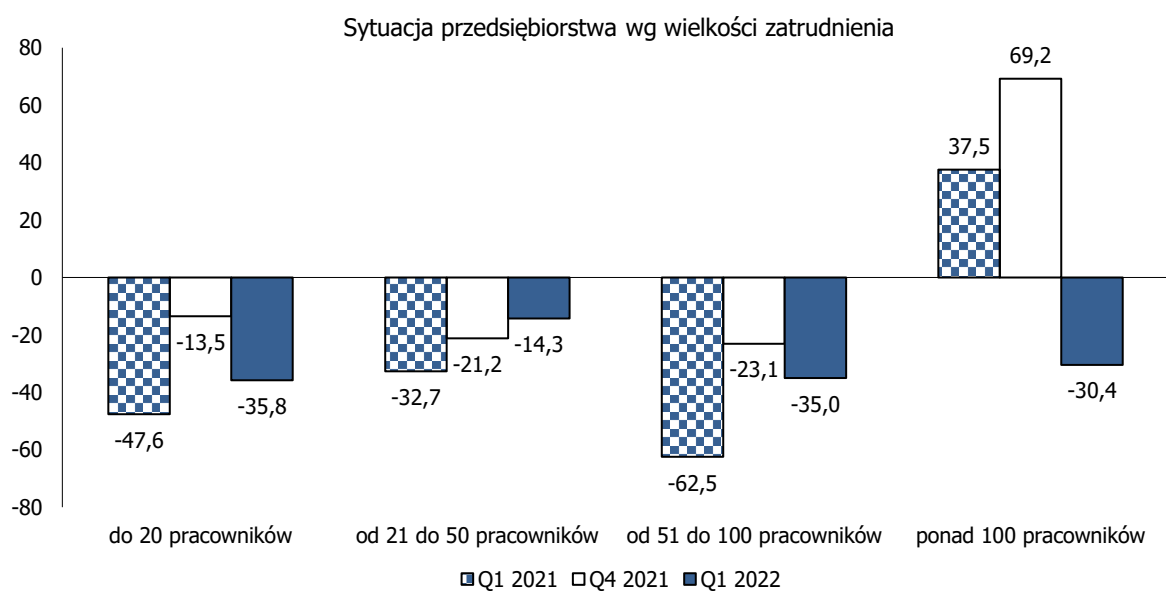
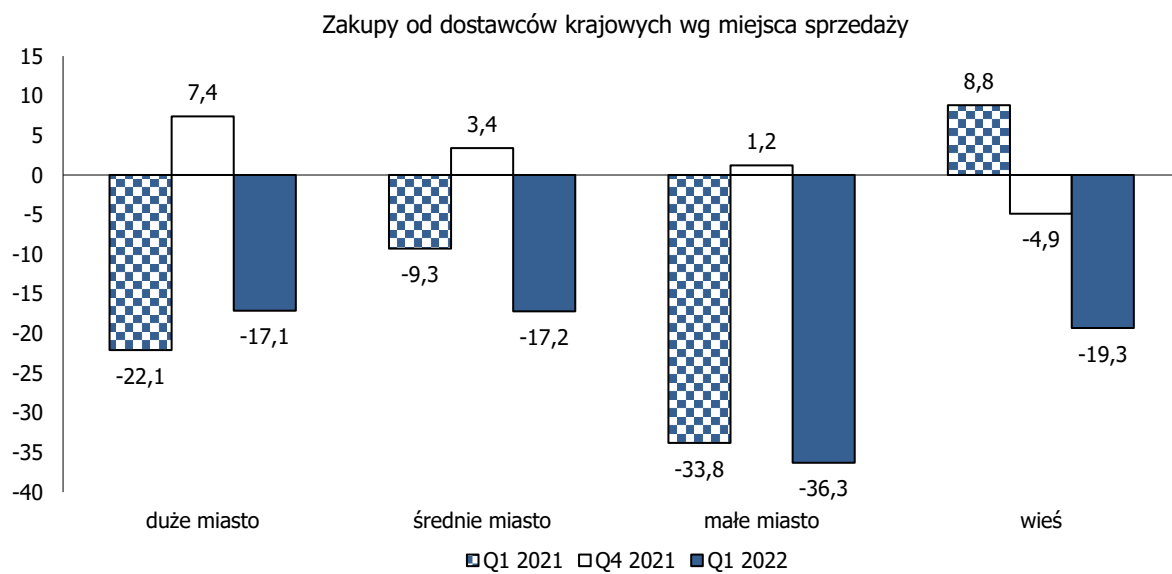
2. Wyniki szczegółowe

SYTUACJA EKONOMICZNA PRZEDSIĘBIORSTWA

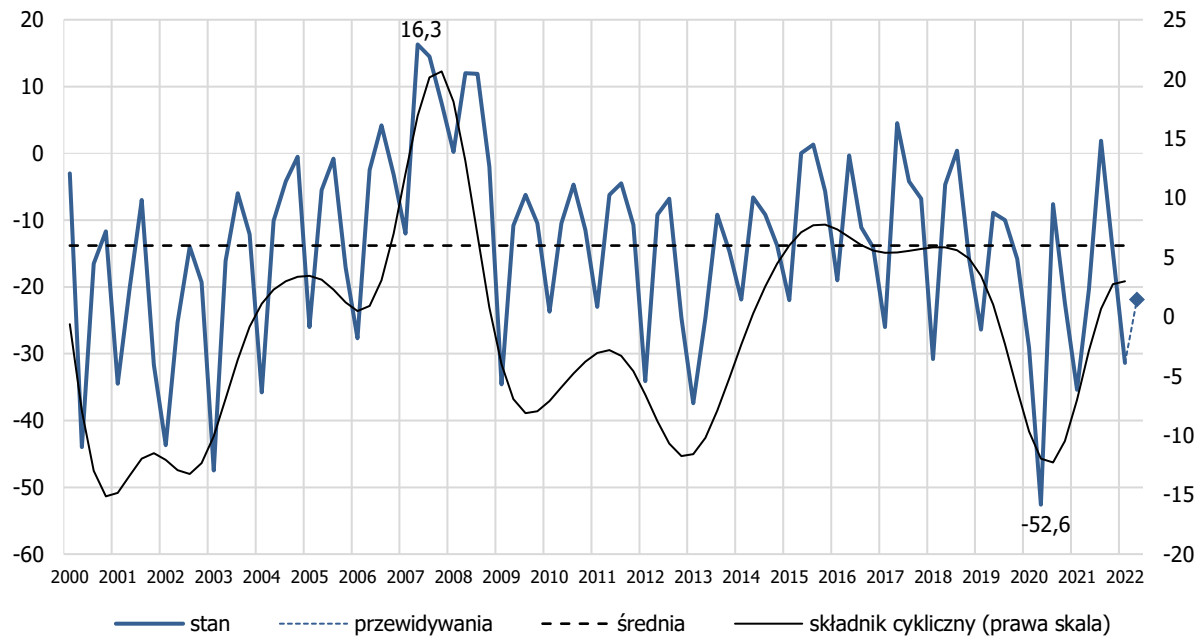


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. poprawa | 5,9 | 14,9 | 22,2 | 15,1 | 8,5 | 12,4 |
| 2. brak zmiany | 51,1 | 49,7 | 60,9 | 56,2 | 55,2 | 50,3 |
| 3. pogorszenie | 43,1 | 35,4 | 16,9 | 28,6 | 36,3 | 37,4 |
| saldo (1.-3.) | -37,2 | -20,5 | 5,3 | -13,5 | -27,8 | -25,0 |

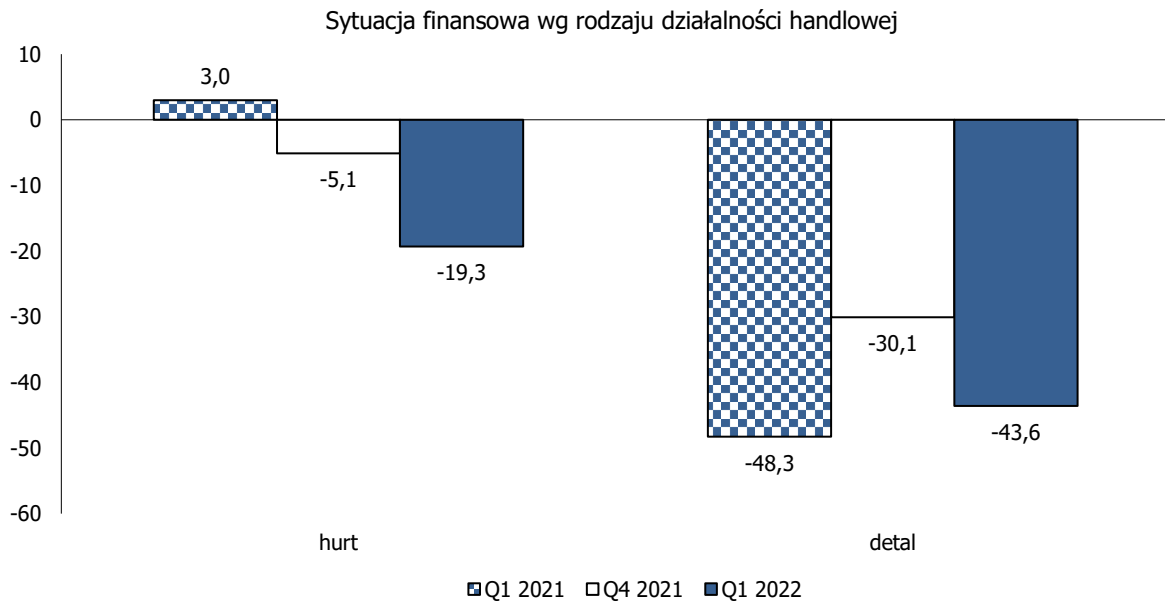


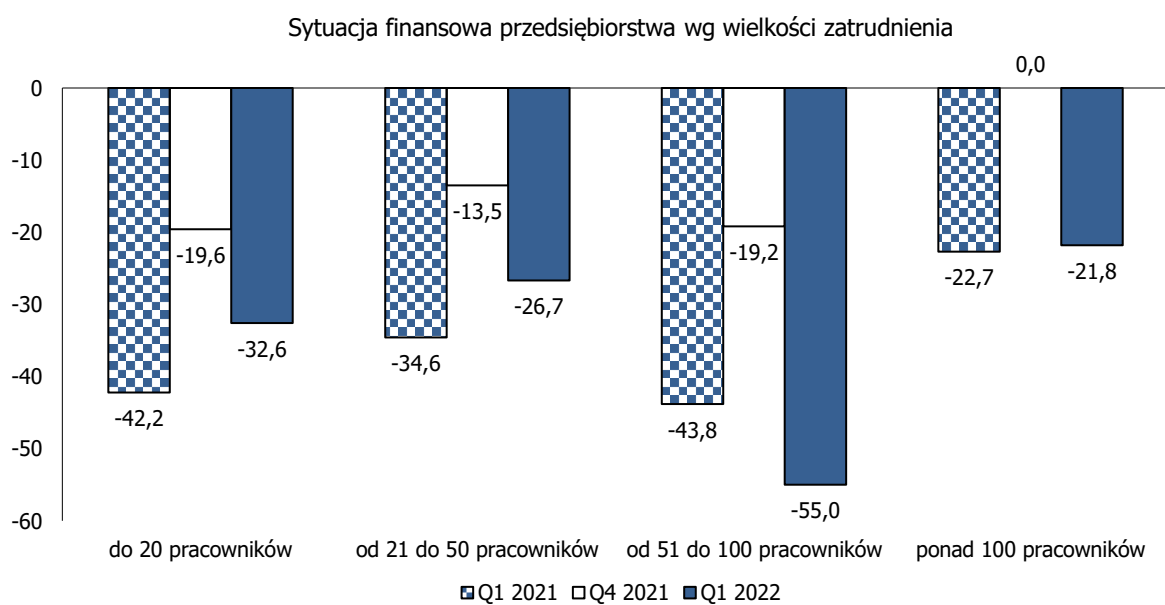
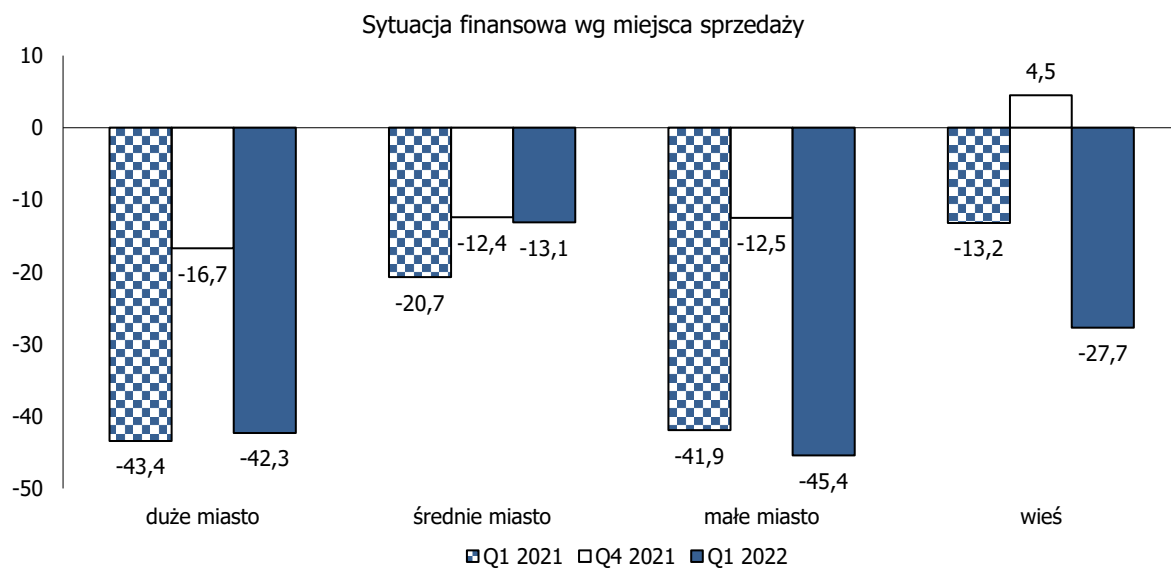


SYTUACJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTWA

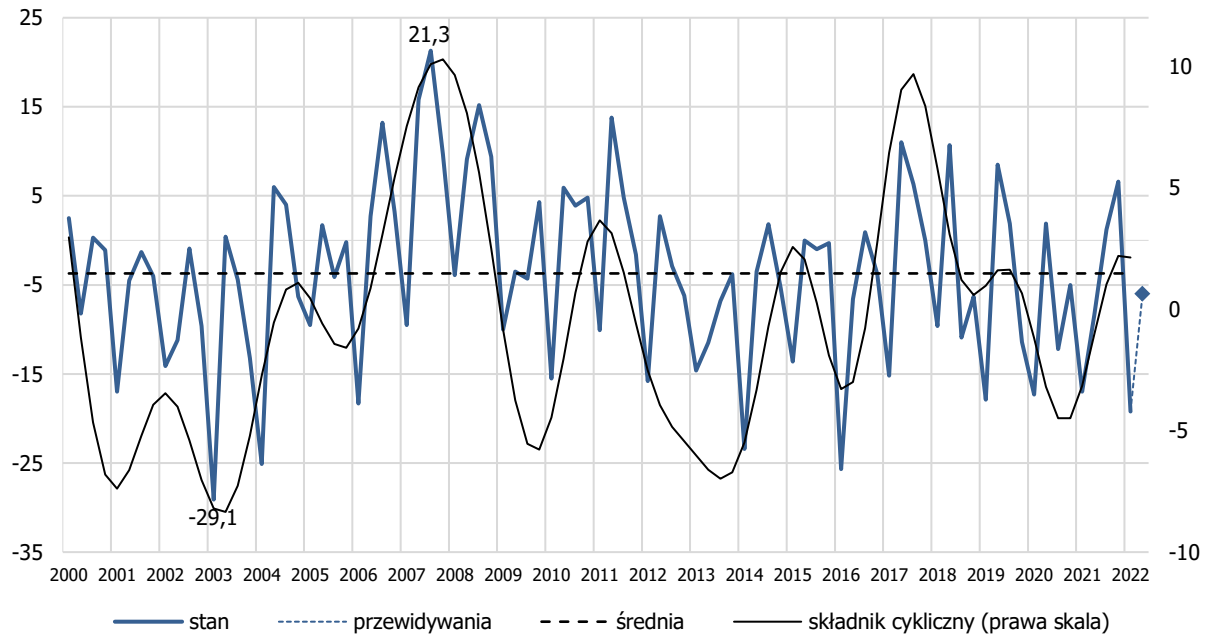


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. poprawa | 5,3 | 11,4 | 17,4 | 14,9 | 7,5 | 13,9 |
| 2. brak zmiany | 54,0 | 56,8 | 67,1 | 55,4 | 53,6 | 50,3 |
| 3. pogorszenie | 40,7 | 31,8 | 15,5 | 29,7 | 38,9 | 35,8 |
| saldo (1.-3.) | -35,4 | -20,4 | 1,9 | -14,8 | -31,4 | -21,9 |

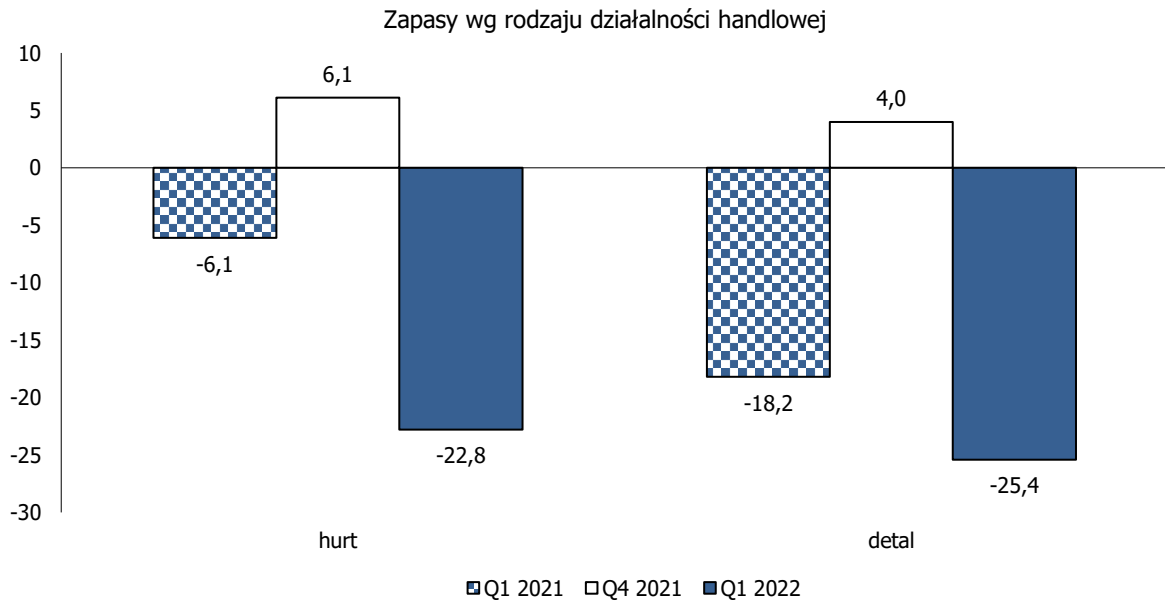


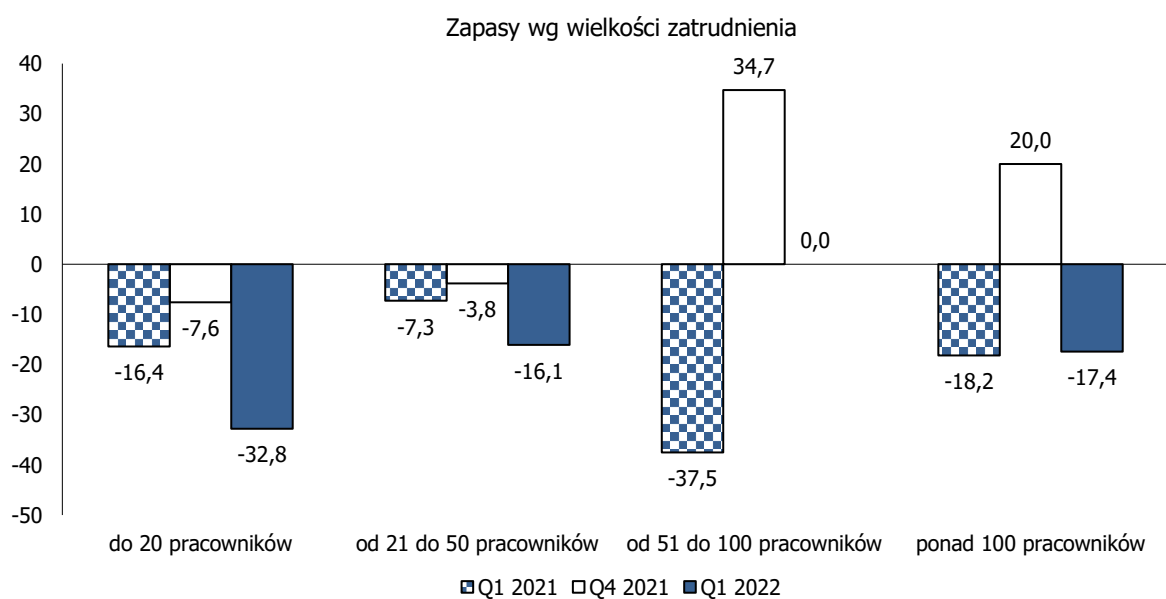
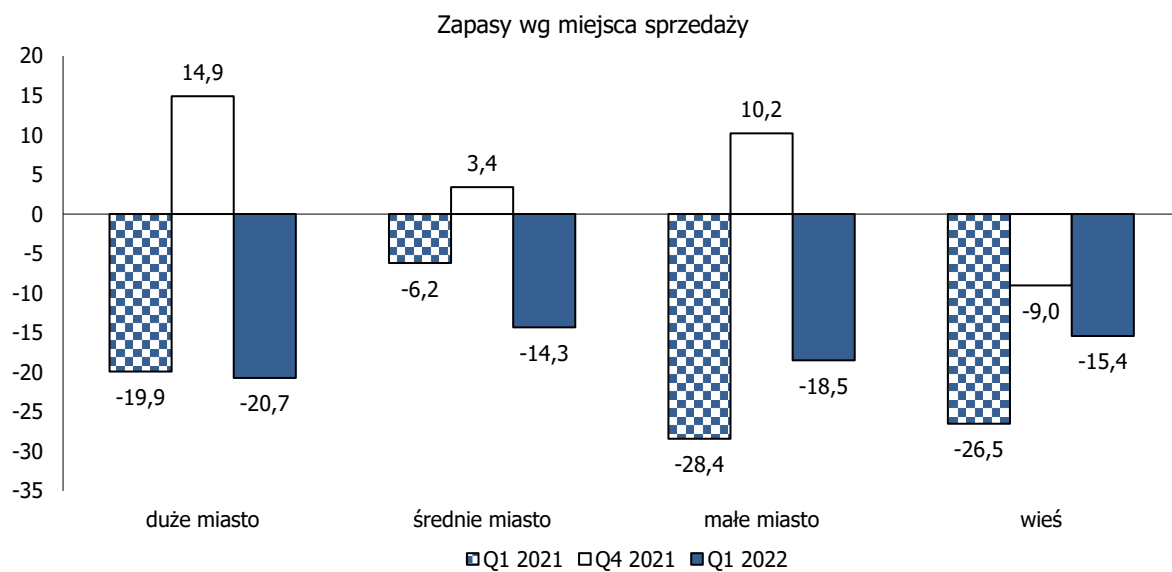


ZAPASY

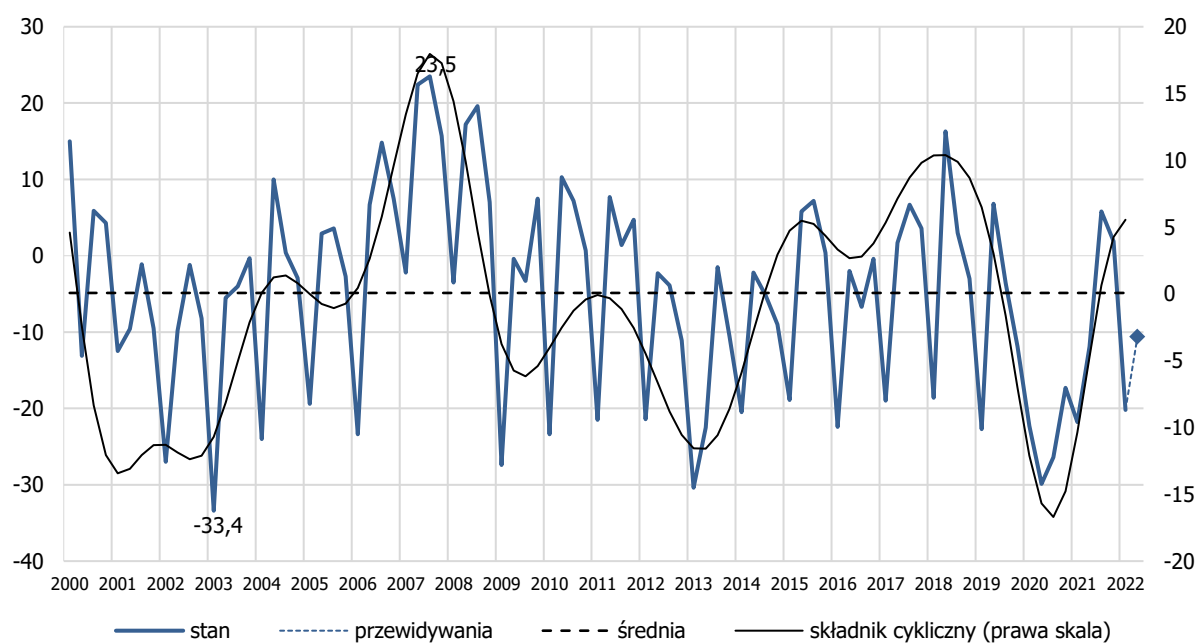


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 12,0 | 18,9 | 20,8 | 24,2 | 13,4 | 16,0 |
| 2. brak zmiany | 59,0 | 53,8 | 59,7 | 58,2 | 54,0 | 62,0 |
| 3. spadek | 29,0 | 27,3 | 19,6 | 17,6 | 32,6 | 22,0 |
| saldo (1.-3.) | -17,0 | -8,4 | 1,2 | 6,6 | -19,2 | -6,0 |

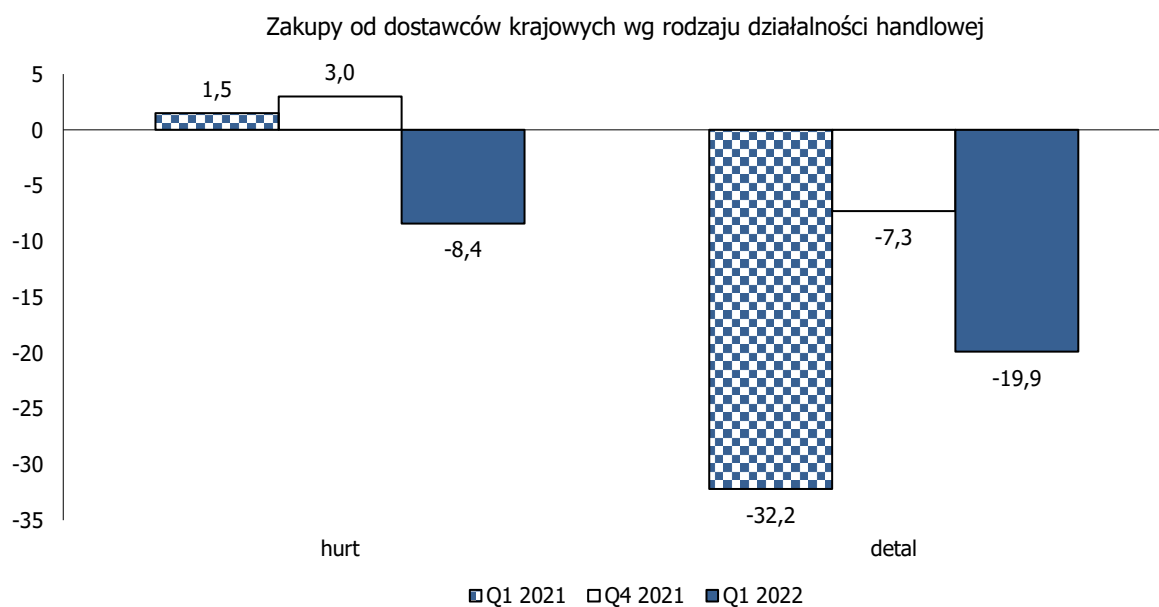


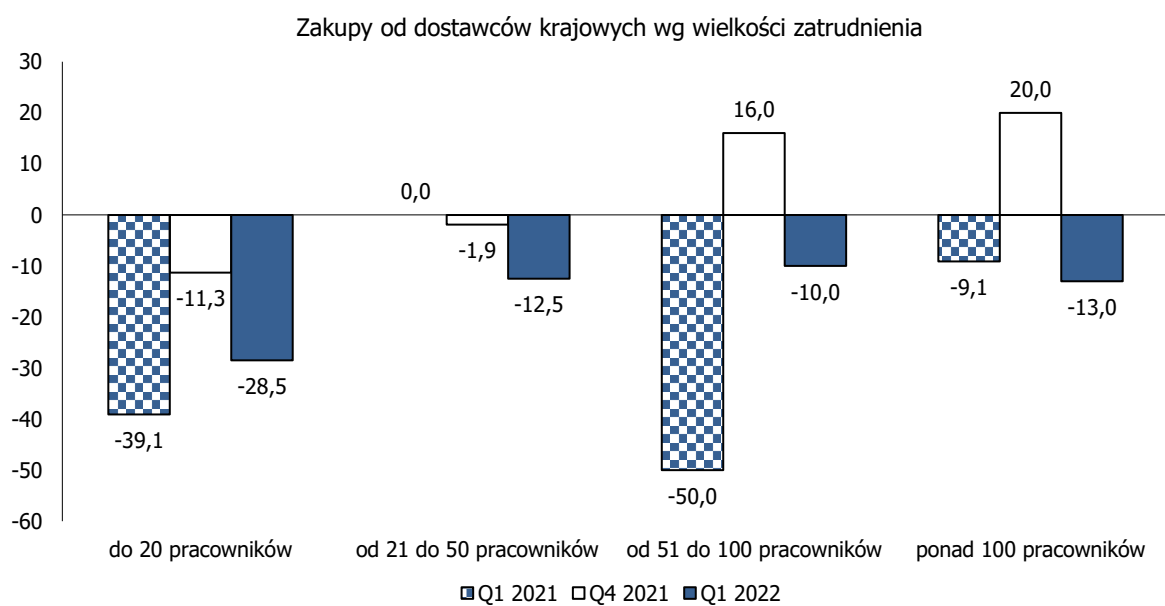
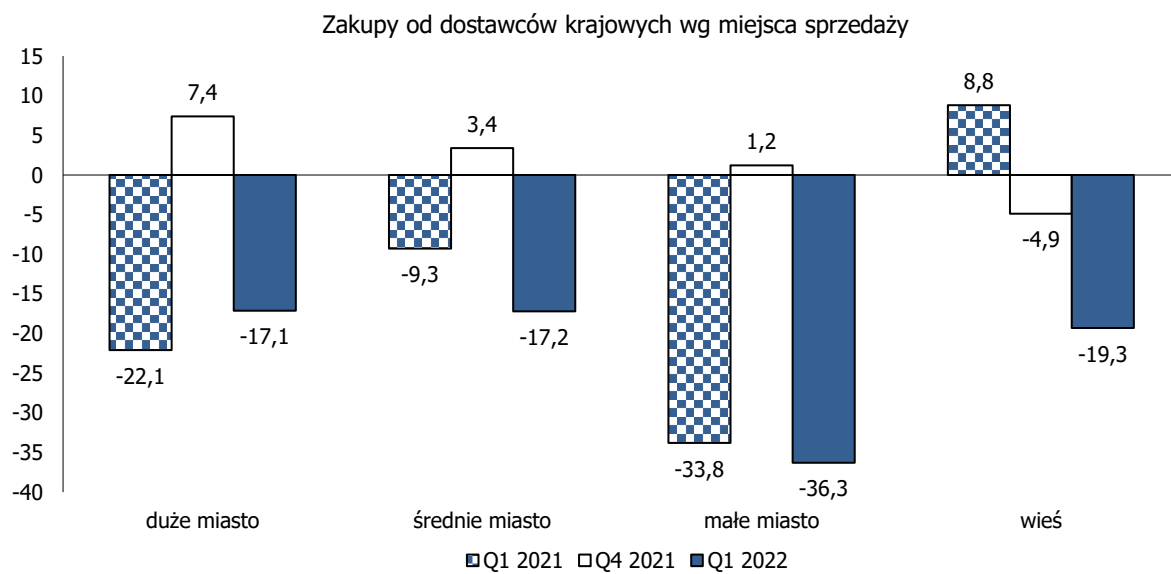


ZAKUPY OD DOSTAWCÓW KRAJOWYCH

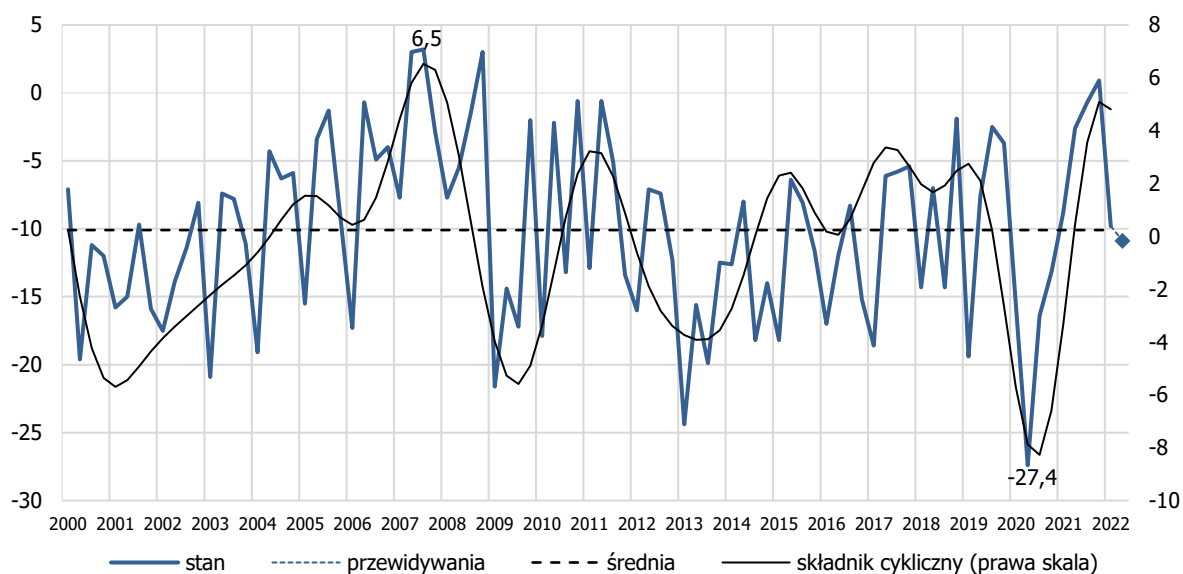


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 13,3 | 14,8 | 23,4 | 19,3 | 8,2 | 11,1 |
| 2. brak zmiany | 51,6 | 58,5 | 59,0 | 63,4 | 63,4 | 67,2 |
| 3. spadek | 35,1 | 26,7 | 17,6 | 17,4 | 28,4 | 21,7 |
| saldo (1.-3.) | -21,8 | -11,9 | 5,8 | 1,9 | -20,2 | -10,6 |

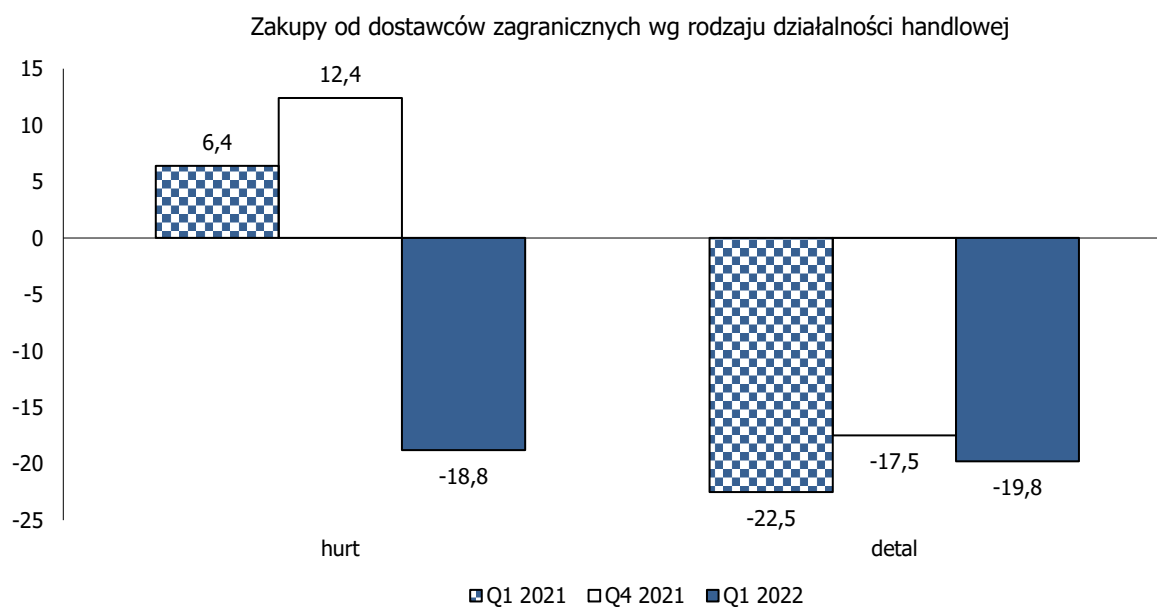


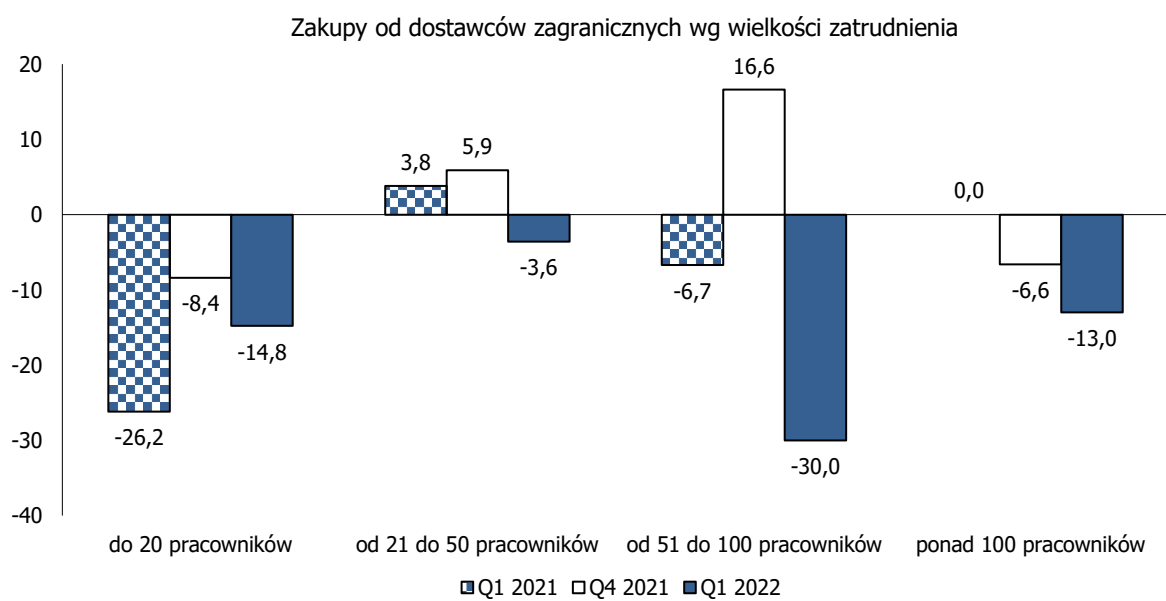
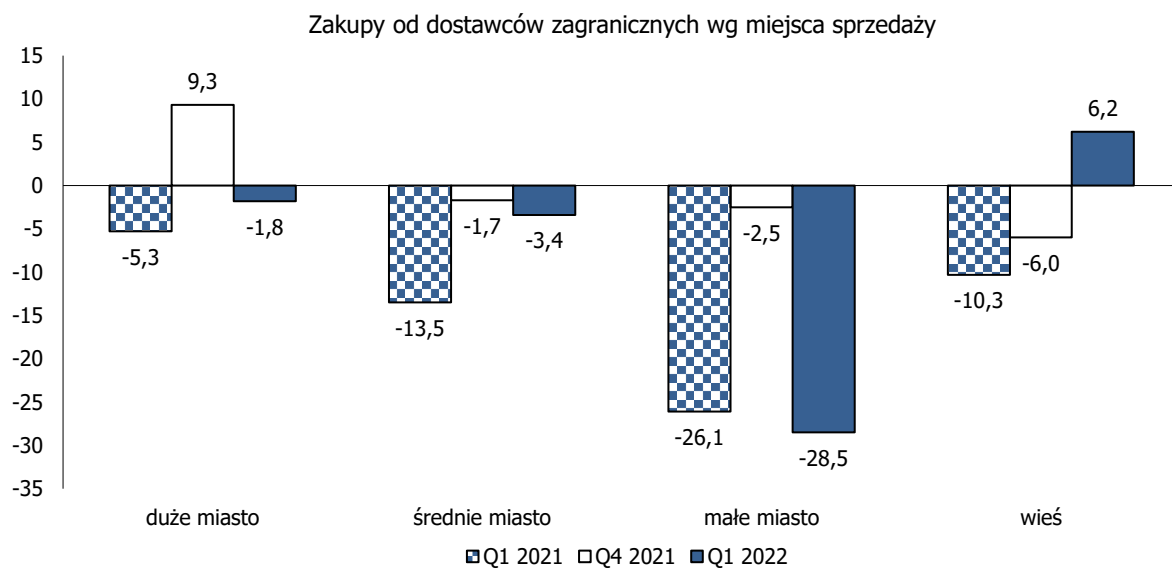


ZAKUPY OD DOSTAWCÓW ZAGRANICZNYCH

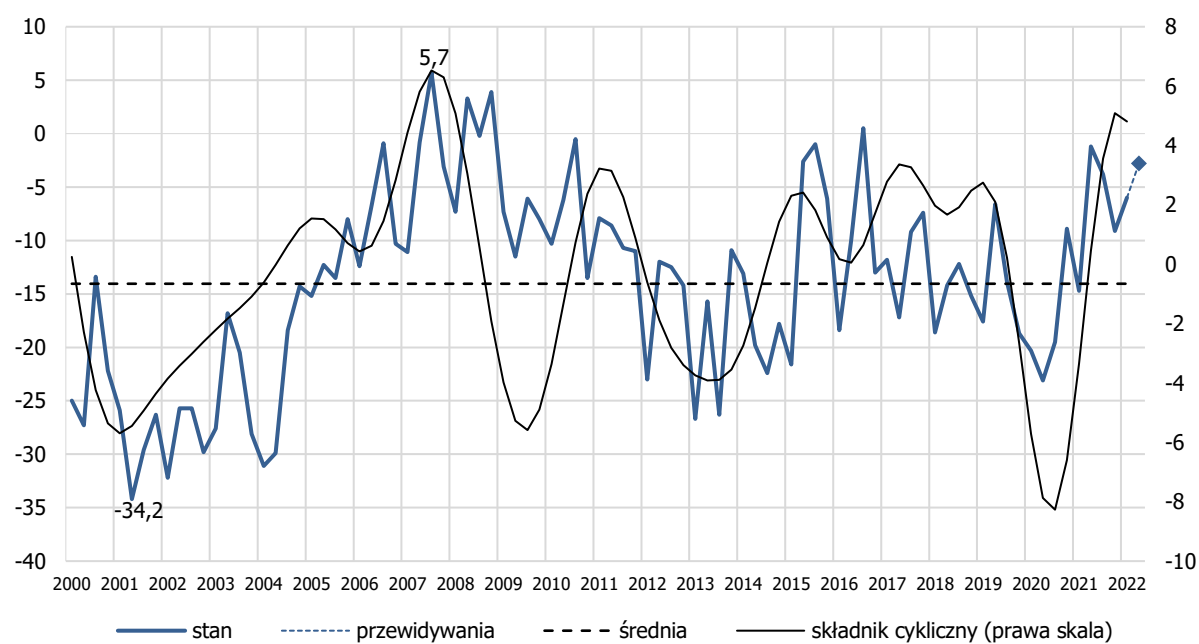


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 12,5 | 12,6 | 11,9 | 13,9 | 10,3 | 9,8 |
| 2. brak zmiany | 66,2 | 72,2 | 75,6 | 73,1 | 69,7 | 69,5 |
| 3. spadek | 21,3 | 15,2 | 12,6 | 13,0 | 20,1 | 20,7 |
| saldo (1.-3.) | -8,8 | -2,6 | -0,7 | 0,9 | -9,8 | -10,9 |

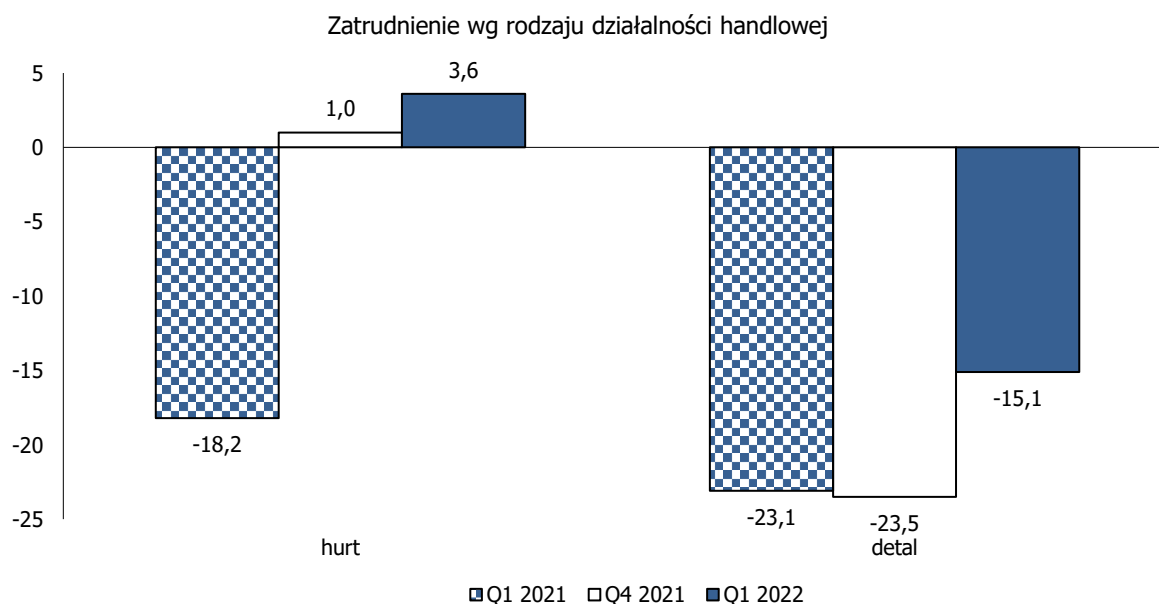


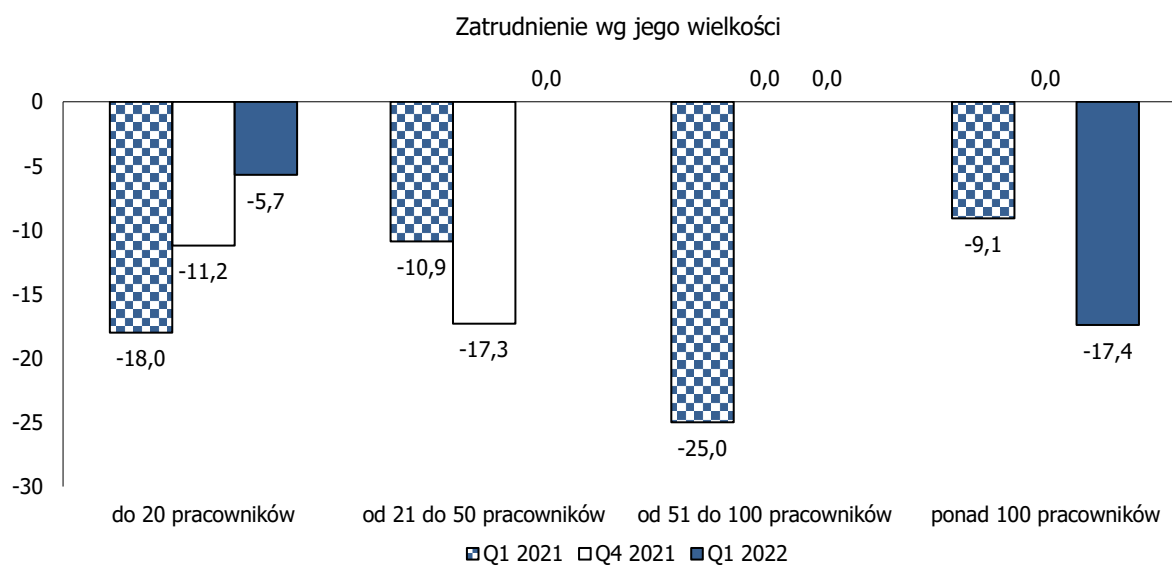
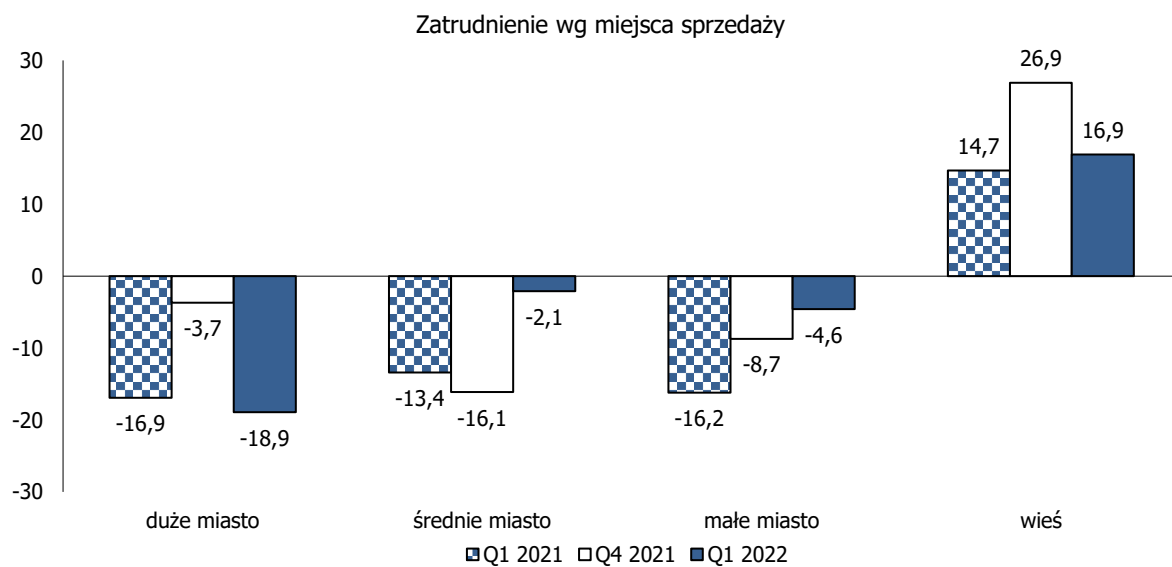


ZATRUDNIENIE

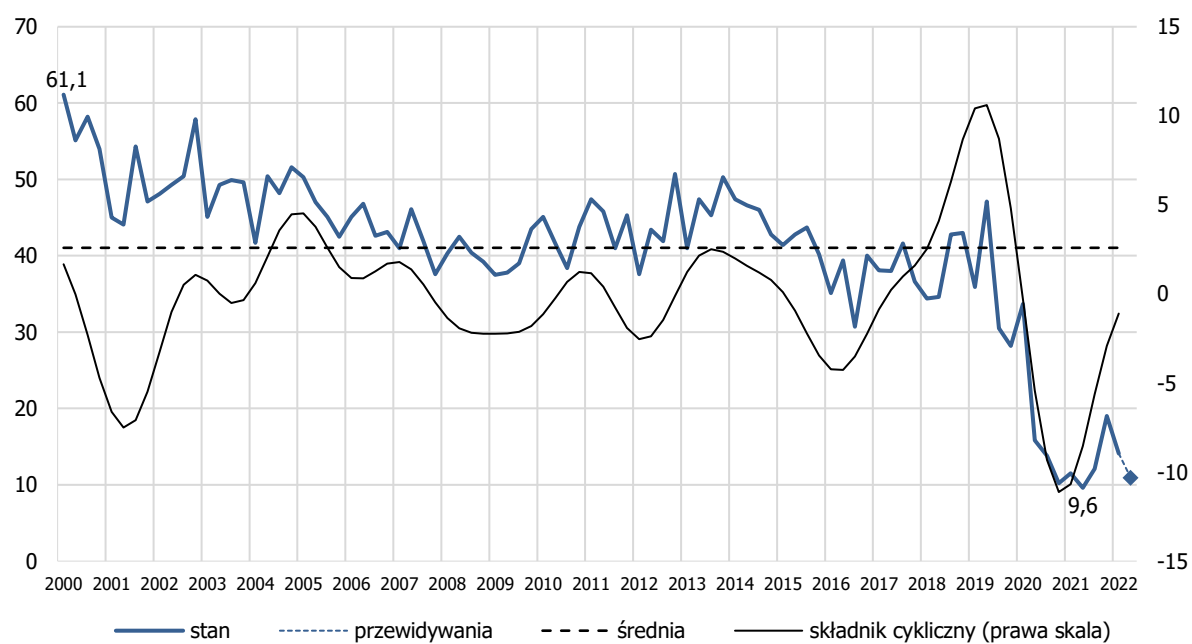


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 6,6 | 11,2 | 11,6 | 8,3 | 8,3 | 13,7 |
| 2. brak zmiany | 72,1 | 76,5 | 73,0 | 74,3 | 77,4 | 69,8 |
| 3. spadek | 21,3 | 12,4 | 15,4 | 17,4 | 14,3 | 16,5 |
| saldo (1.-3.) | -14,7 | -1,2 | -3,8 | -9,1 | -6,0 | -2,8 |



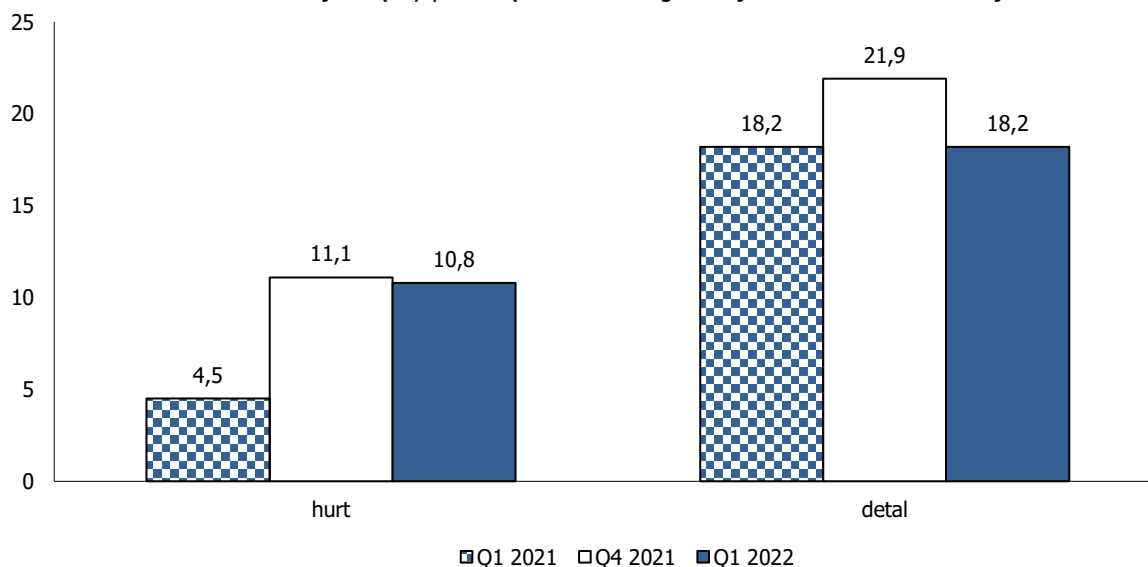


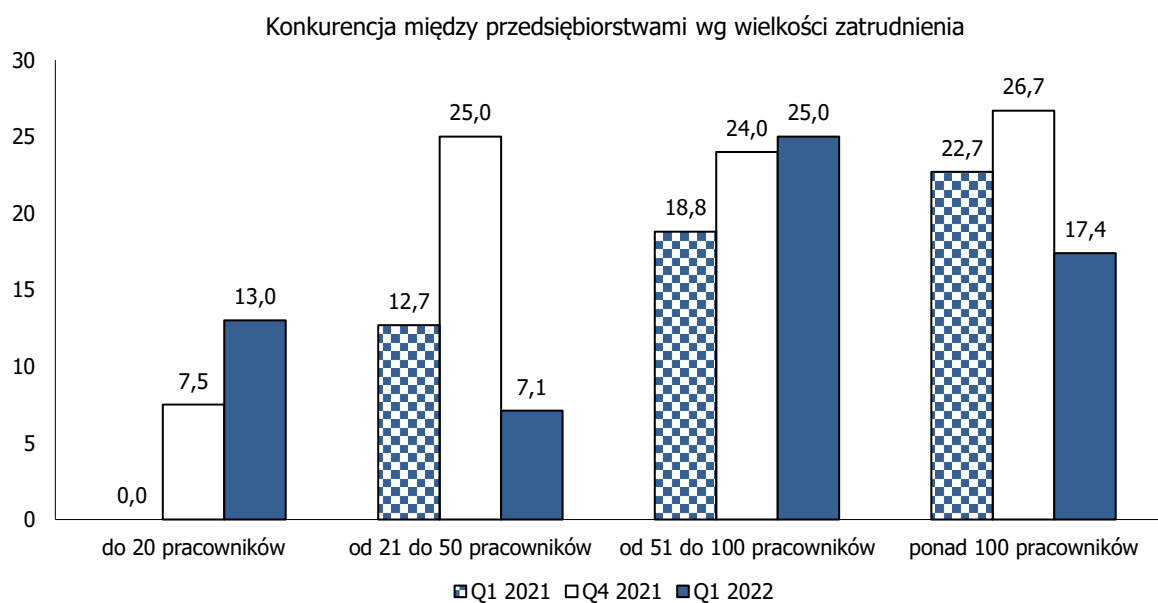
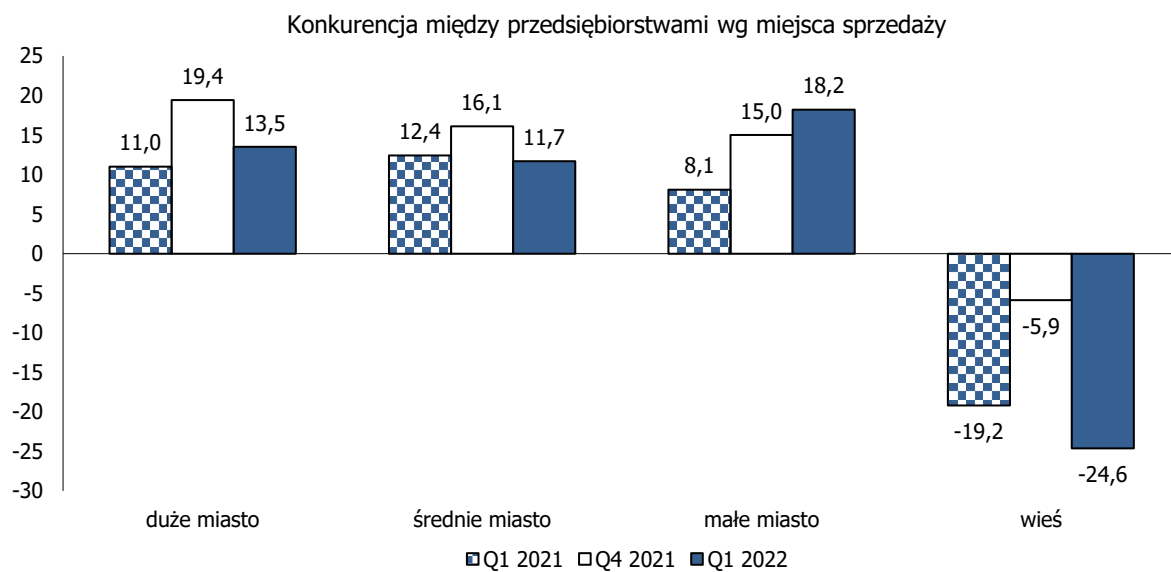
KONKURENCJA MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI HANDLOWYMI



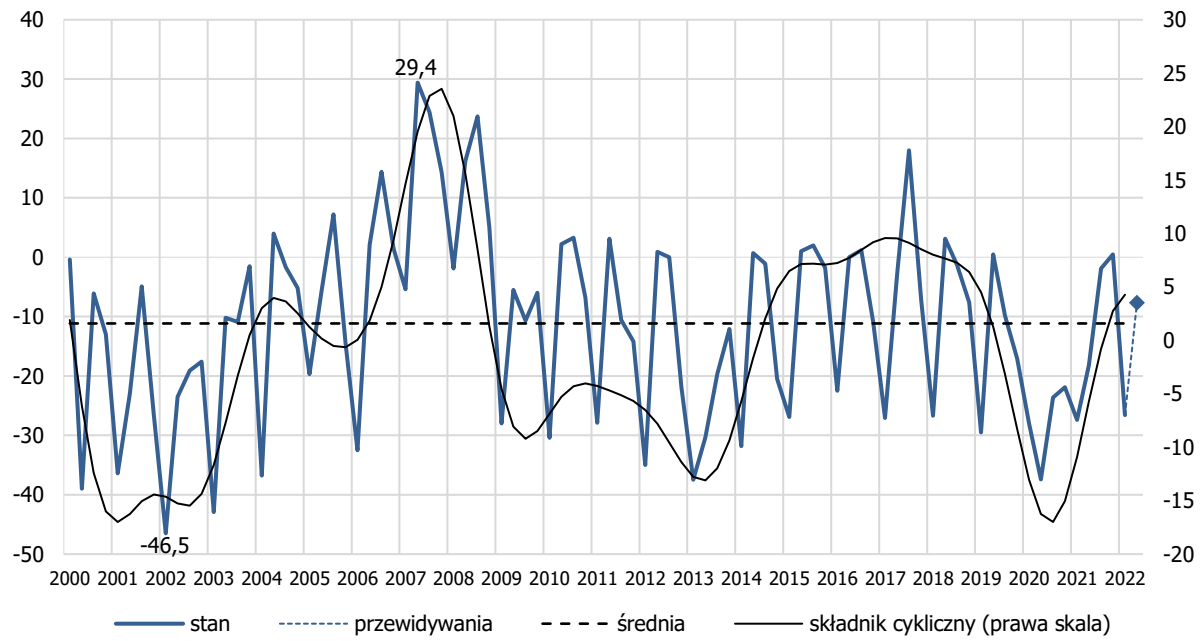
| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 15,2 | 14,0 | 17,6 | 21,4 | 17,5 | 17,1 |
| 2. brak zmiany | 81,1 | 81,6 | 76,9 | 76,2 | 79,1 | 76,7 |
| 3. spadek | 3,7 | 4,4 | 5,5 | 2,4 | 3,4 | 6,2 |
| saldo (1.-3.) | 11,5 | 9,6 | 12,1 | 19,0 | 14,1 | 10,9 |

Konkurencja między przedsiębiorstwami wg rodzaju działalności handlowej

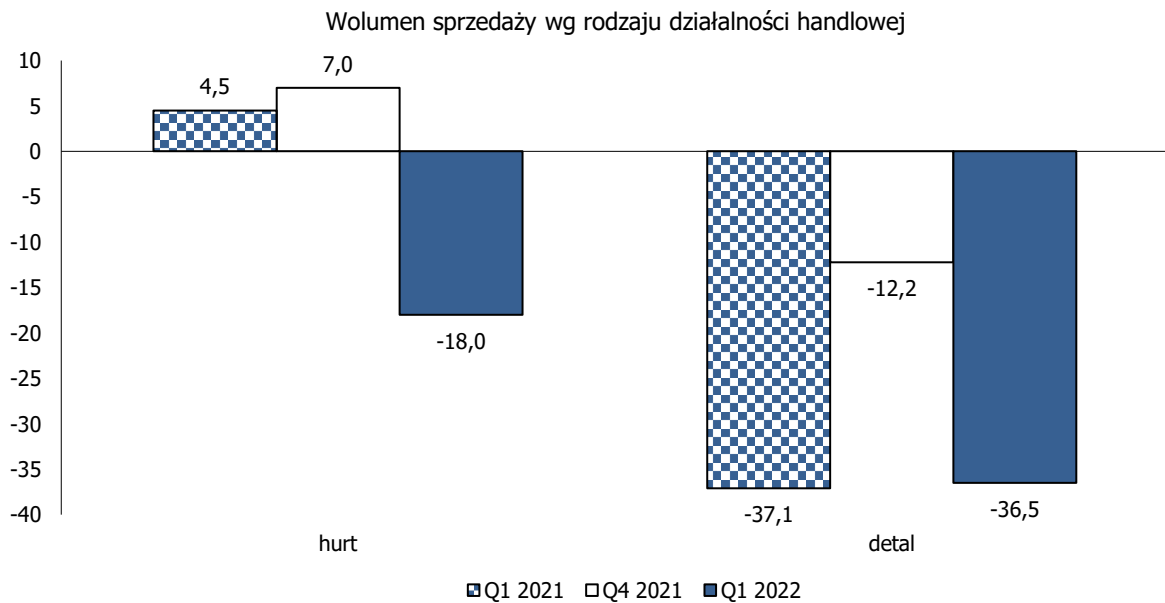


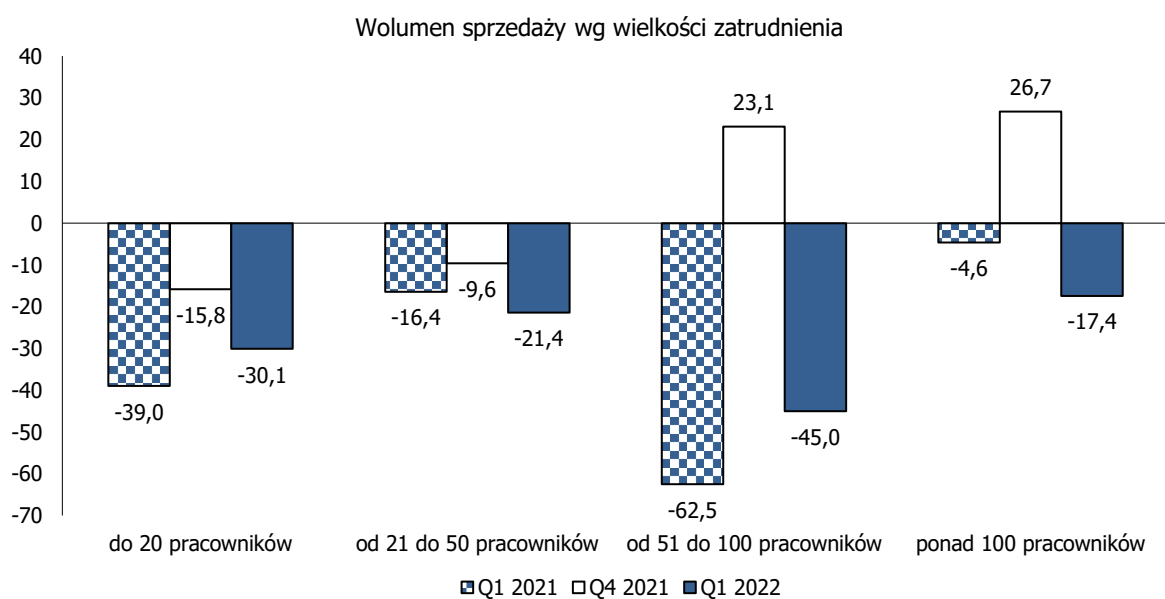
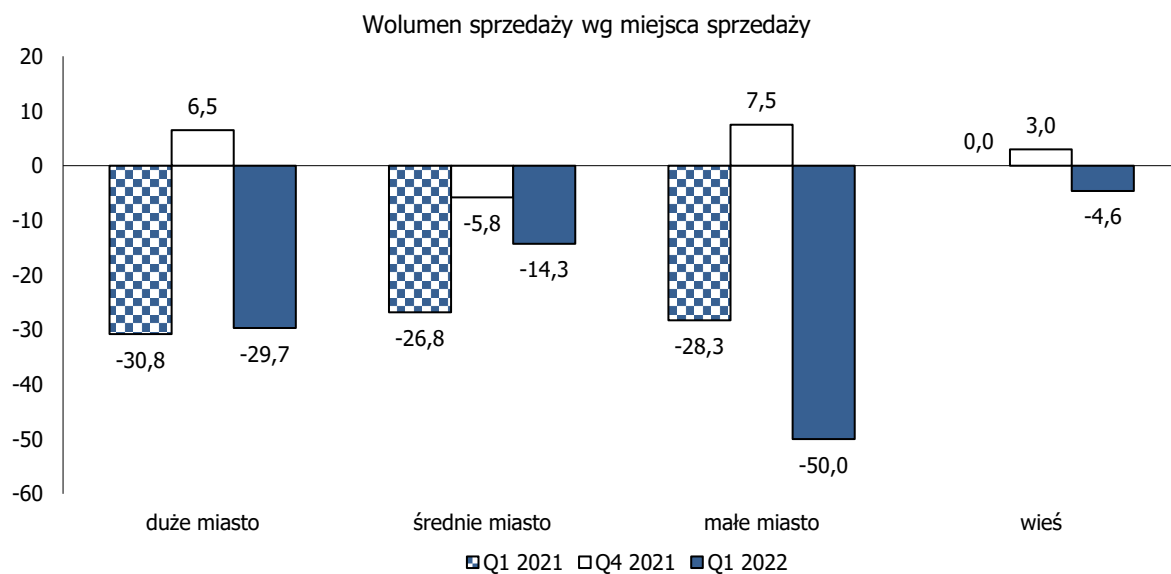


WOLUMEN SPRZEDAŻY

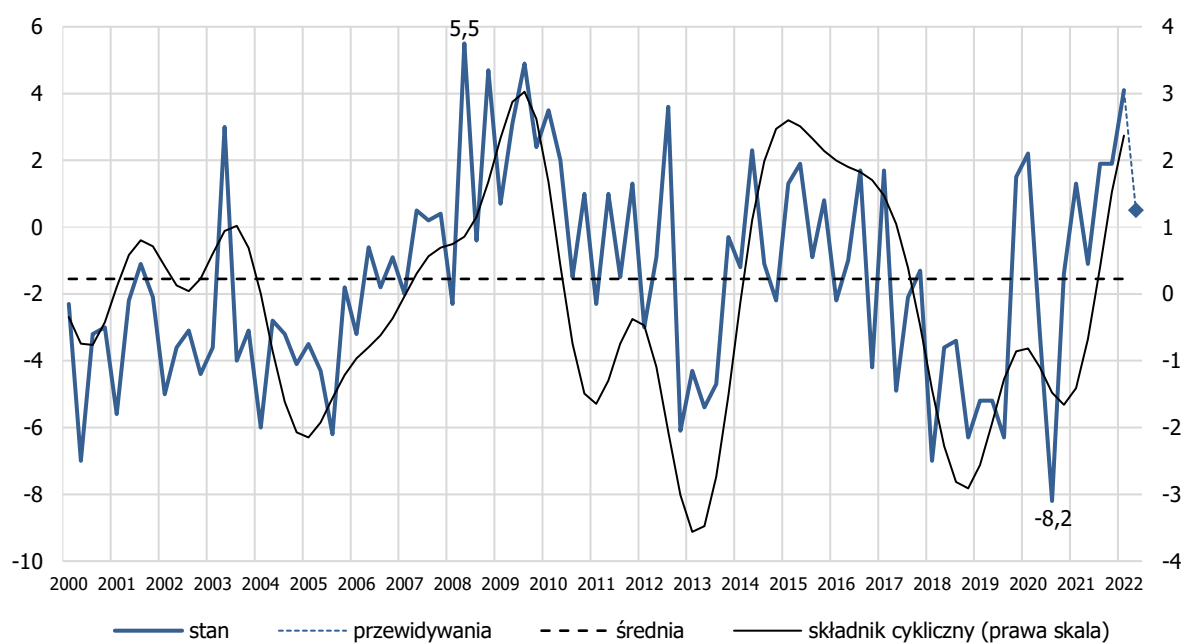


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 15,7 | 20,0 | 22,9 | 25,7 | 12,6 | 22,5 |
| 2. brak zmiany | 41,2 | 41,7 | 52,3 | 49,1 | 48,2 | 47,3 |
| 3. spadek | 43,1 | 38,2 | 24,8 | 25,2 | 39,2 | 30,2 |
| saldo (1.-3.) | -27,4 | -18,2 | -1,9 | 0,5 | -26,6 | -7,7 |

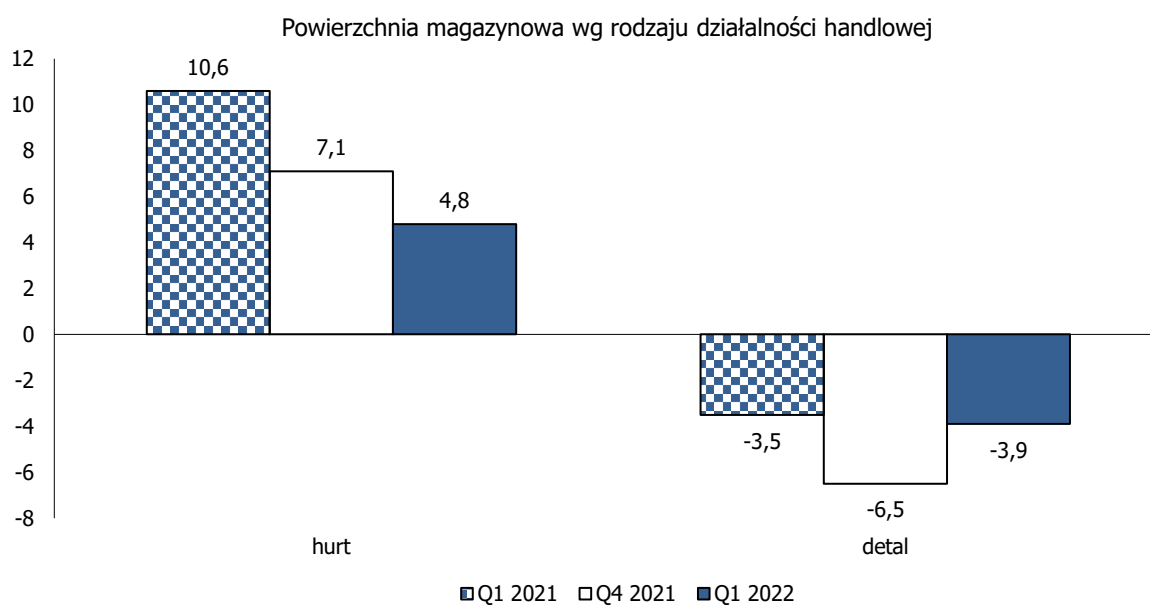


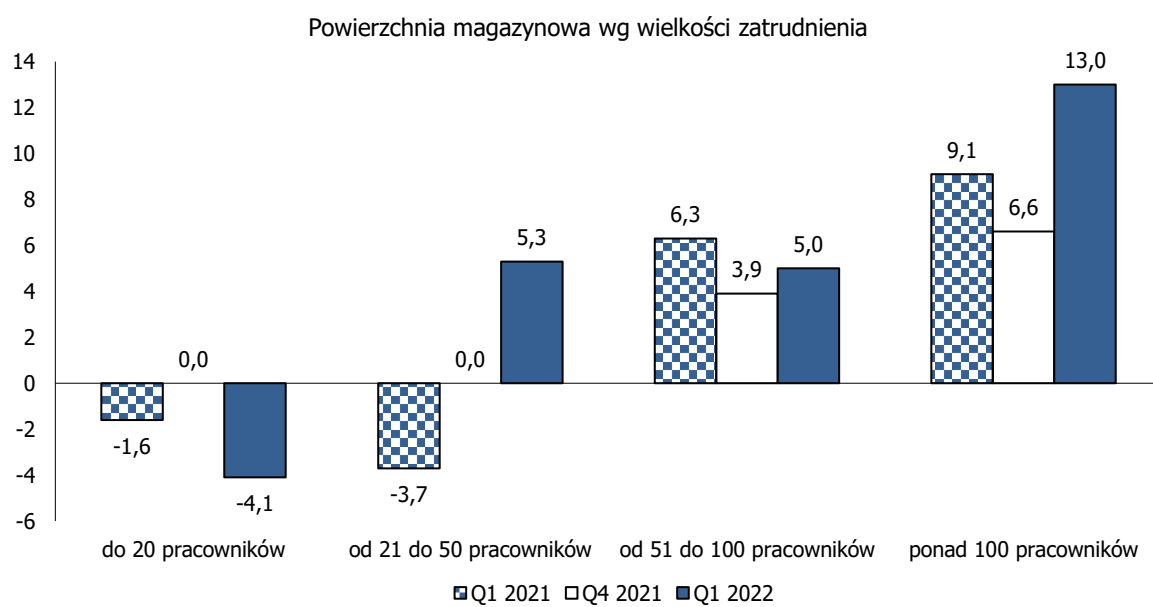
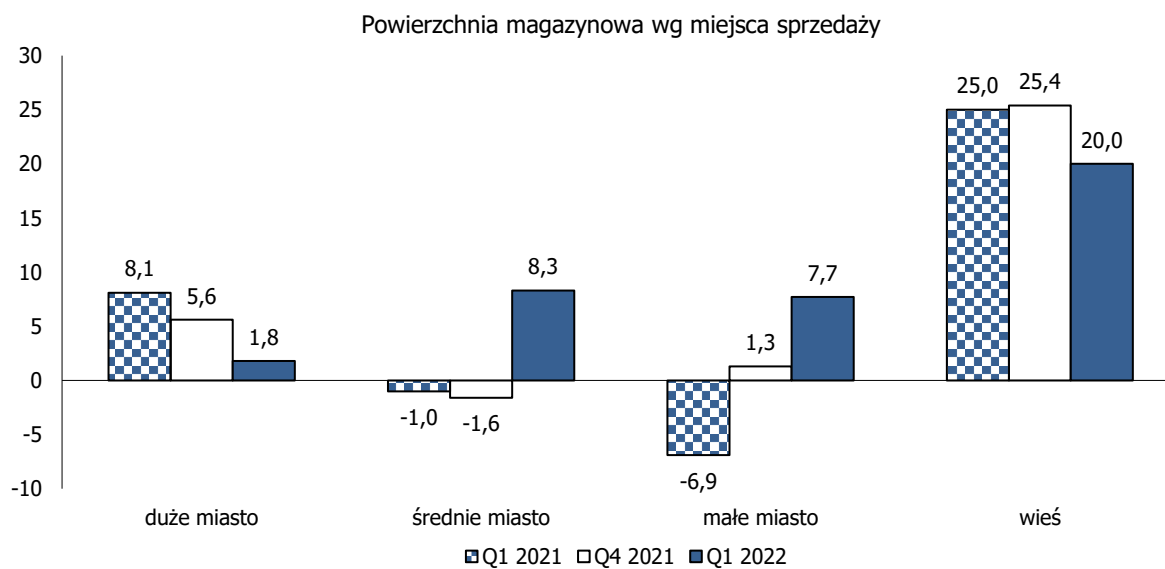


POWIERZCHNIA MAGAZYNOWA

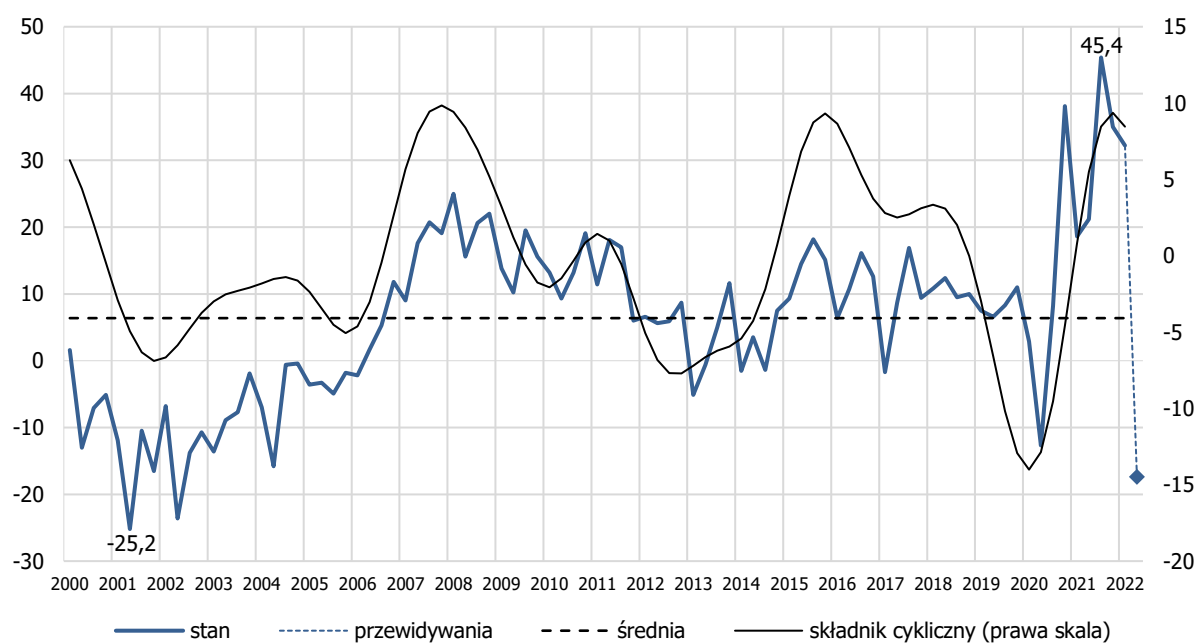


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. wzrost | 5,3 | 3,3 | 4,8 | 5,9 | 8,0 | 4,1 |
| 2. brak zmiany | 90,7 | 92,3 | 92,3 | 90,2 | 88,1 | 92,3 |
| 3. spadek | 4,0 | 4,4 | 2,9 | 4,0 | 3,9 | 3,6 |
| saldo (1.-3.) | 1,3 | -1,1 | 1,9 | 1,9 | 4,1 | 0,5 |

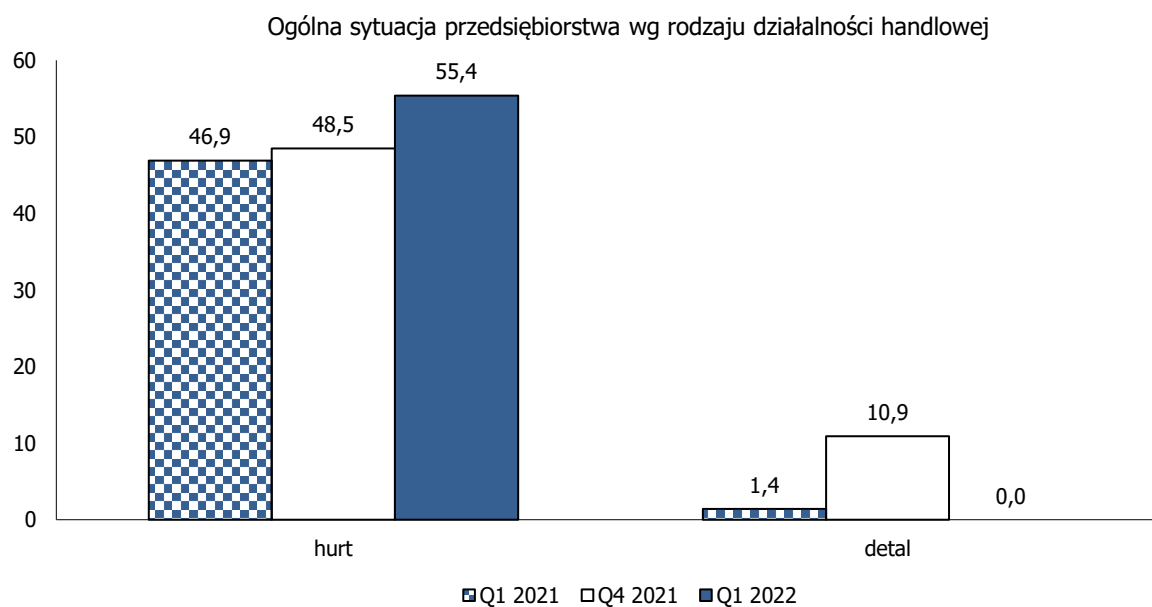


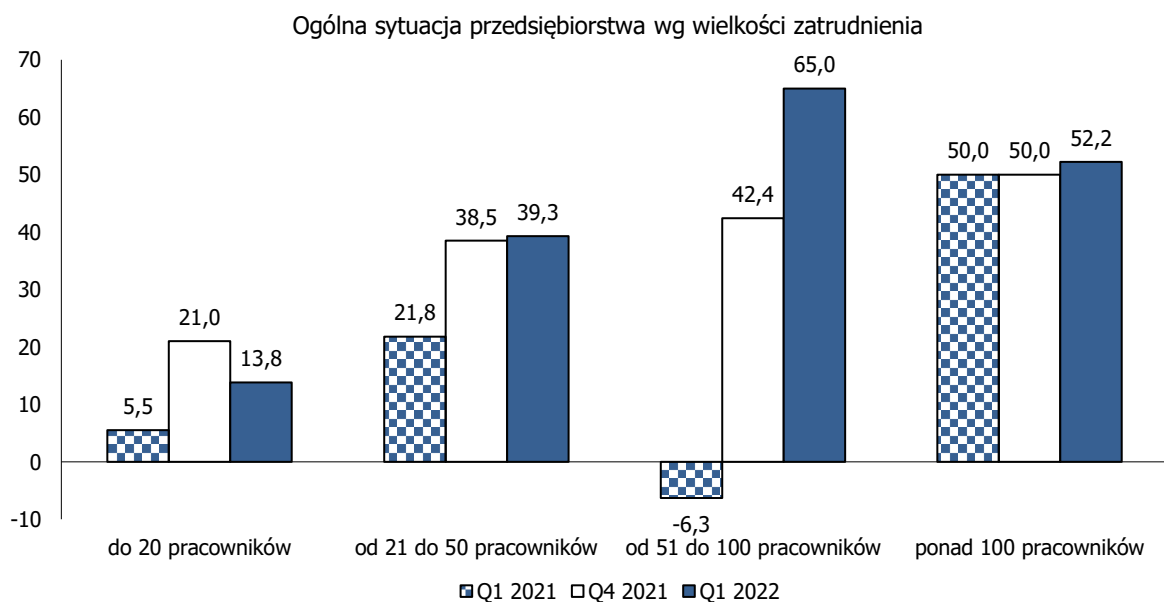
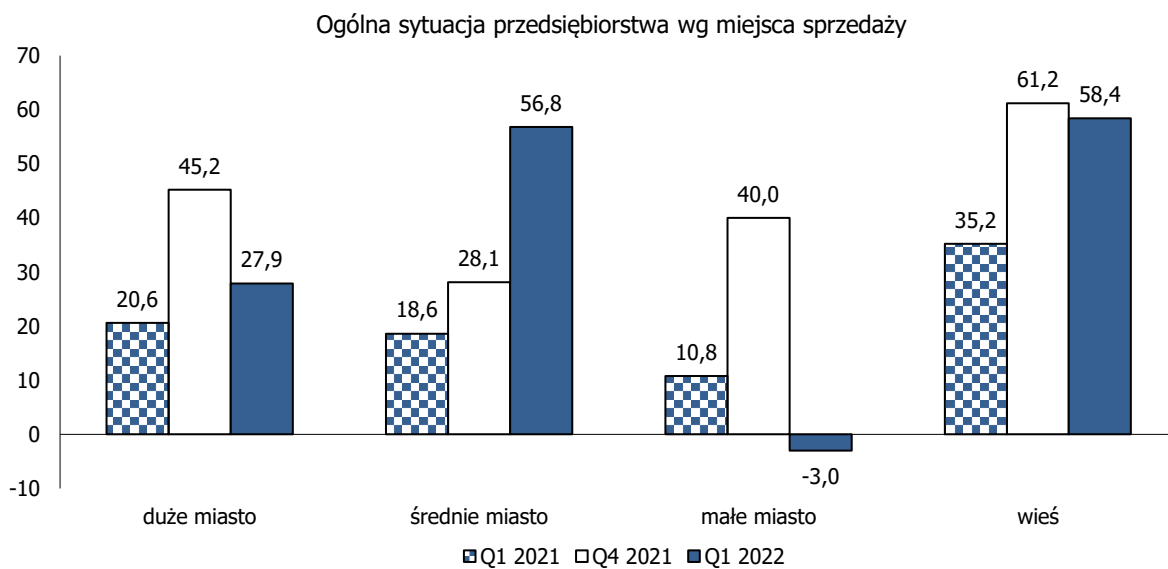


OGÓLNA KONDYCJA PRZEDSIĘBIORSTWA

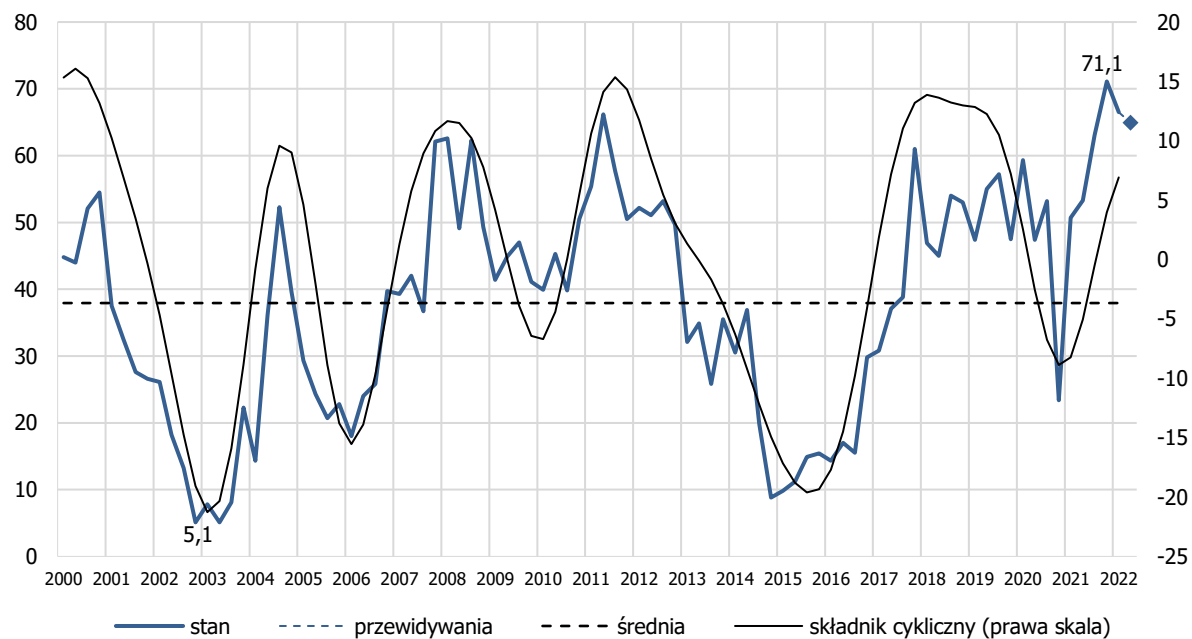


| warianty odpowiedzi - odsetki | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 | przewidywania |
|-------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------------|
| 1. dobra | 34,6 | 34,8 | 52,4 | 45,2 | 45,6 | 12,0 |
| 2. średnia | 49,5 | 51,5 | 40,6 | 44,6 | 41,0 | 58,6 |
| 3. słaba | 16,0 | 13,6 | 7,0 | 10,2 | 13,4 | 29,4 |
| saldo (1.-3.) | 18,6 | 21,2 | 45,4 | 35,0 | 32,2 | -17,4 |



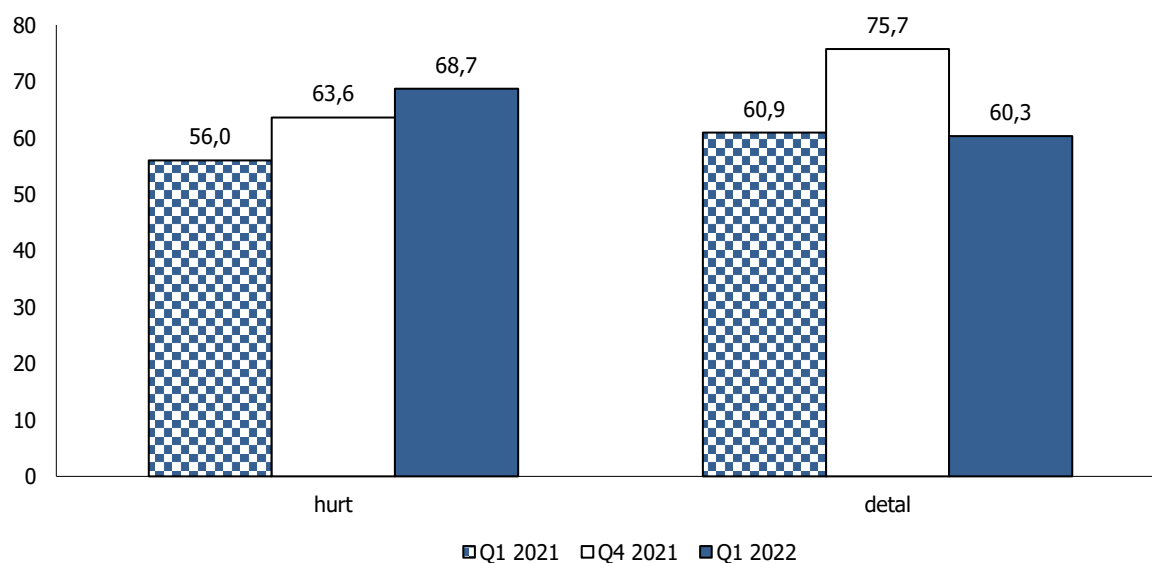


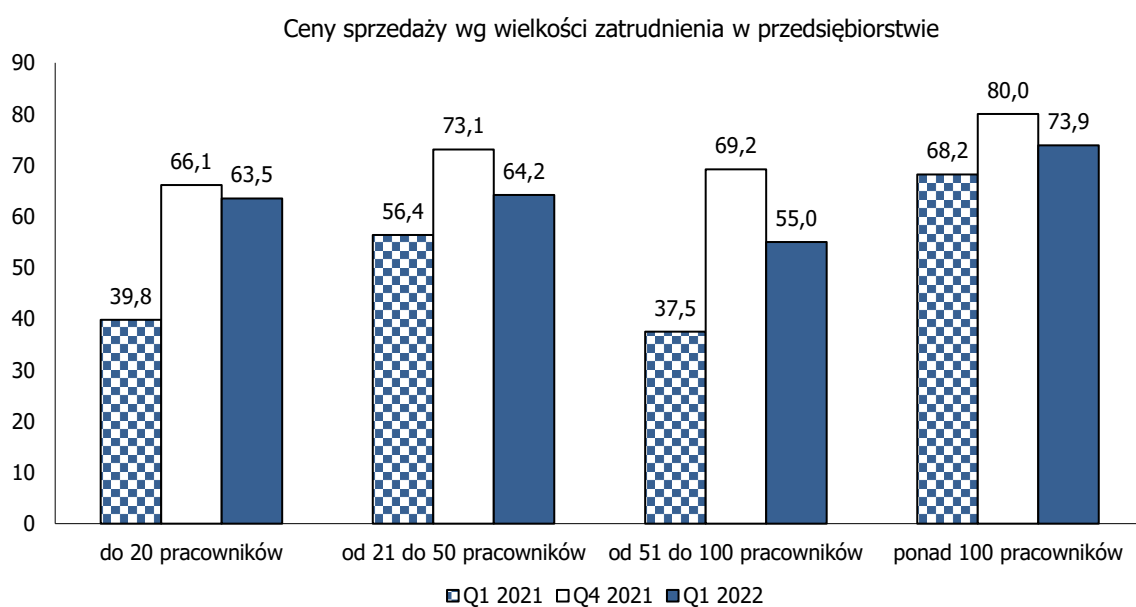
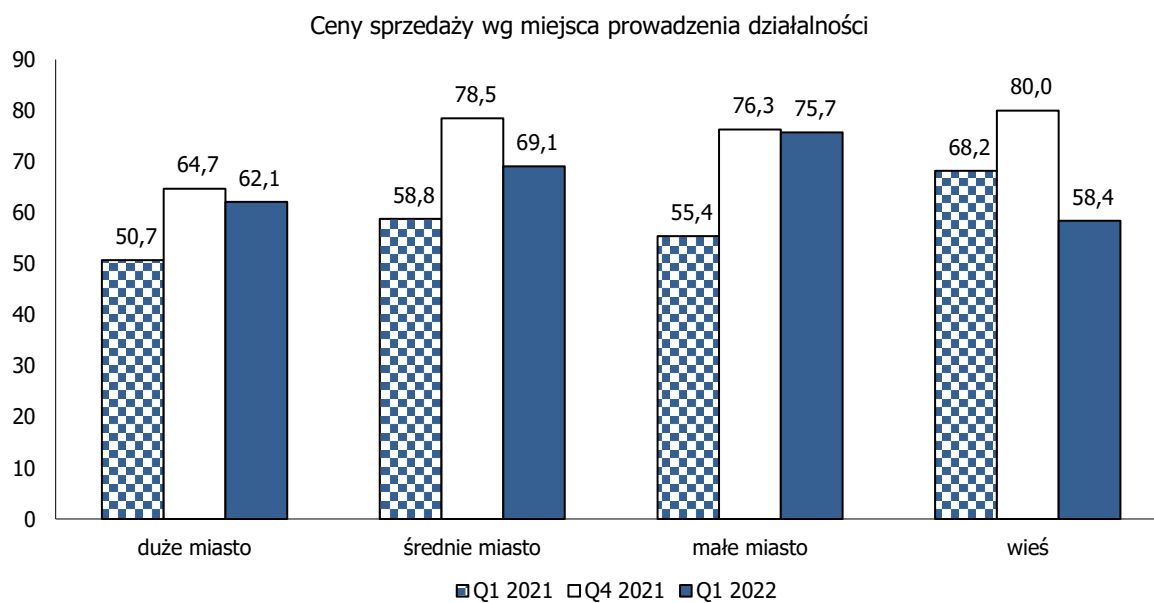
CENY SPRZEDAŻY TOWARÓW



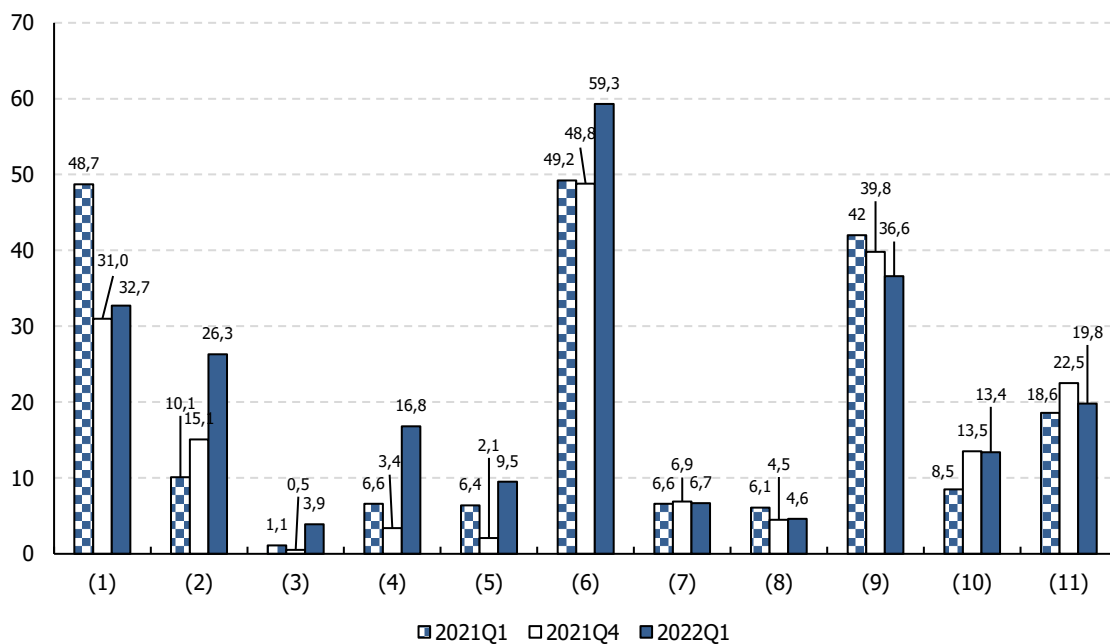
| | Q1 2021 | Q2 2021 | Q3 2021 | Q4 2021 | Q1 2022 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| 1. wzrost | 52,6 | 58,0 | 66,0 | 74,0 | 72,9 |
| o więcej | 28,7 | 30,4 | 41,7 | 47,7 | 41,8 |
| o tyle samo | 16,2 | 18,0 | 16,6 | 16,2 | 22,9 |
| o mniej | 7,7 | 9,6 | 7,7 | 10,1 | 8,2 |
| 2. brak zmiany | 45,5 | 37,4 | 31,1 | 23,1 | 20,6 |
| 3. spadek | 1,9 | 4,7 | 2,9 | 2,9 | 6,4 |
| saldo (1.-3.) | 50,7 | 53,3 | 63,1 | 71,1 | 66,5 |

Ceny sprzedaży wg rodzaju działalności handlowej





CZYNNIKI UTRUDNIAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH



- (1) niedostateczny popyt
- (2) niedostateczna podaż sprzedawanych towarów
- (3) jakość towarów
- (4) wysokość oprocentowania kredytów
- (5) możliwość uzyskania kredytów
- (6) koszty zatrudnienia pracowników
- (7) powierzchnia sprzedaży
- (8) wielkość magazynów
- (9) konkurencja
- (10) nie występują
- (11) inne

III. SUMMARY

Business situation in the trade sector improved in the 1st quarter of 2022. The IRG SGH trade confidence indicator (IRGTRD) quarterly increased by 6.0 pts to 0.3 pts. It is, however, 4.3 pts lower from the respective year 2021 figure, and below the first-quarters' average over the last ten years (which amounts to 4.0 pts). Nevertheless, financial situation of traders decreased. They decreased also domestic and foreign purchases, but declared employment rate increased. They also expect their trading activity to decrease over the next two quarters.

IV. KONIUNKTURA W HANDLU W 2021 ROKU

W 2021 roku IRG SGH przeprowadził kolejne cztery edycje badania koniunktury w polskim handlu. Do wypełnienia ankiet angażowano w każdym kwartale reprezentatywną próbę ok. 230 przedsiębiorstw handlowych, w tym 150 z wykorzystaniem metody CATI (*computer assisted telephone interview*) oraz ok. 80 tradycyjną ankietą pocztową (ankiety wysyłane były co kwartał do ok. 180 przedsiębiorstw, przy osiągniętym współczynniku zwrotu na poziomie 42-48%). Wyniki badań zostały rozpowszechnione wśród polskich środowisk opiniotwórczych oraz środkach masowego przekazu.

W 2021 roku nastąpiło odbicie po trudnym 2020 roku, w którym odnotowano rekordowo niską wartość wskaźnika koniunktury w handlu w ponad dwudziestoletniej historii badań (-28,8 pkt). Drugi rok pandemii rozpoczął się od wzrostu wartości wskaźnika o 13,4 pkt do poziomu 4,6 pkt. W drugim kwartale wartość IRGTRD wzrosła już tylko nieznacznie, do poziomu 6,0 pkt. Trzeci kwartał roku okazał się okresem mniejszego optymizmu; wartość wskaźnika obniżyła się do poziomu 0,3 pkt. Dalsze pogorszenie się koniunktury przyniósł ostatni kwartał 2021 roku. Odnotowano wówczas spadek wartości wskaźnika o 6,0 pkt do poziomu -5,7 pkt (kwartalna średnia z ostatnich dziesięciu lat wynosi -6,0 pkt). Pomimo spadków w drugiej połowie roku można mówić o pewnej normalizacji koniunktury.

Rok 2021 przyniósł stopniową odbudowę wielkości zakupów od dostawców zagranicznych (w kolejnych kwartałach wartości salda wyniosły odpowiednio: -8,8, -2,6, -0,7 i 0,9 pkt) i krajowych (-21,8, -11,9, 5,8 i 1,9 pkt). Dużą zmiennością charakteryzował się poziom zatrudnienia, bowiem w drugim kwartale odnotowano stosunkowo duży jego wzrost, o 13,5 pkt, a w kolejnych spadki o 2,6 i 5,3 pkt. Utrzymała się rekordowo niska wartość salda odpowiedzi na pytanie dotyczące konkurencji na rynku (średnia roczna wyniosła 13,1 pkt wobec 18,4 pkt w 2020 roku i 35,4 pkt w 2019 roku). W drugim kwartale roku wartość salda zmniejszyła się nawet do 9,6 pkt, najniższej wartości w historii badań koniunktury od 1993 roku.

Od początku prowadzenia badań koniunktury w handlu przedsiębiorstwa niezmiennie wymieniają trzy czynniki utrudniające rozwój działalności: wysokie koszty zatrudnienia pracowników, silną konkurencję i niedostateczny popyt. Nie inaczej było w 2021 roku. Odsetki ankietowanych, którzy wskazywali w kolejnych kwartałach te trzy główne bariery, wyniosły odpowiednio:

- 49,2%, 43,4%, 53,3% i 48,8%;
- 42%, 42,2%, 51,6% i 39,8%;
- 48,7%, 41,5%, 39,5% i 31%.